

Didactisch handboek

Voorwoord

Voorwoord	2
Continu in ontwikkeling	2
Vragen en suggesties	2

Keuzes binnen Gynzy

Inleiding	3
Verschillende manieren van verwerken	3
Werken met de methode	3
Werken met de Werelden	4
Werken met bundels	4

Starten met Gynzy

Leerlingen en groepen	5
Methodes, Werelden en bundels	6
Startniveau	7
Invalleerkracht	7

Leerklimaat

Inleiding	8
Gedeelde verantwoordelijkheid	8
Fouten maken	9
Bibliotheek en bord	9
Het klaslokaal	9

Plannen zonder methode

Leerstof en leerlijnen	10
Gynzy leerlijnen	10
Planning maken	11

Instructie

Beginsituatie	13
Instructie voorbereiden	13
Instructieles op het digibord	13

Adaptief leren

Opgaven	15
Differentiëren	15
Plusleerlingen	16
Remediëring	17

Resultaten

Actueel	18
Resultaten bij de methode en bundels	18
Resultaten bij de Werelden	18
Resultaten op leerlingniveau	19

Voorwoord

Dit **Didactisch Handboek** vormt een aanvulling op de **Onderwijskundige Verantwoording** (zie link)¹. Waar de verantwoording toelicht welke onderwijskundige redeneringen achter het ontwerp van Gynzy liggen, wordt in dit handboek uitgelegd hoe je als leerkracht je didactisch handelen kunt vormgeven.

Het document begint met een algemeen deel dat de verschillende keuzemogelijkheden binnen de verwerkingssoftware van Gynzy toelicht en uitlegt hoe je deze instelt. Daarna wordt ingegaan op verschillende pedagogische en didactische onderwerpen die van belang zijn bij het lesgeven met Gynzy. Denk aan de inrichting van het leerklimaat, het plannen van de leerstof en het voorbereiden van de les. Als laatste wordt uitgelegd hoe je Gynzy kunt gebruiken tijdens het geven van de les zelf en na afloop daarvan.

Continu in ontwikkeling

Omdat het product continu in ontwikkeling is, is dit handboek dat ook. Op de website van Gynzy is daarom altijd de meest actuele versie te vinden.

Vragen en suggesties

Mocht je naar aanleiding van dit handboek nog vragen of suggesties hebben, aarzel niet om contact op te nemen. In ons **Kenniscentrum** (zie link)² is veel aanvullende informatie te vinden over een diversiteit van onderwerpen. Je kunt altijd een belafsprake (zie link)³ maken met een van onze buddy's, maar je kunt ons ook bellen, mailen of chatten via het vraagteken in de menubalk.

telefoon: 040-4020907

e-mail: buddy@gynzy.com

¹<https://documenten.gynzykids.com/gynzy-verantwoording-algemeen.pdf>

²<https://help.gynzy.com/>

³<https://www.gynzy.com/buddy>

Inleiding

Binnen Gynzy zijn er veel verschillende mogelijkheden. Zo kun je werken via de methode, Werelden of bundels. Voordat je met Gynzy gaat werken is het handig om als team af te stemmen wat je als school wilt bereiken met Gynzy. Juist om ervoor te zorgen dat leerlingen een consistente schoolloopbaan ervaren, is het van belang gezamenlijk keuzes te maken over hoe je Gynzy in gaat zetten in de klassen.

Verskillende manieren van verwerken

De verwerking van Gynzy bestaat uit drie verschillende onderdelen, welke onderling gecombineerd kunnen worden, waardoor allerlei verschillende werkwijzen ontstaan. In de praktijk zul je als leerkracht vaak één van deze onderdelen als basis gebruiken, waarbij de andere mogelijkheden eventueel als aanvulling gebruikt kunnen worden.

De eerste keuze die je als team maakt, is dus:

- Werken met de methode
- Werken met de Werelden
- Werken met bundels

Werken met de methode

Wanneer je kiest voor het werken met de methode, kies je ervoor om de structuur van opgaven en leerlijnen van een bestaande lesmethode te volgen. De leerdoelen uit de Gynzy leerlijn worden volgens dezelfde planning aangeboden als de blokken, lessen en toetsen van de gekoppelde methode. Alle leerdoelen uit de methode van het desbetreffende leerjaar worden behandeld. Het is dus belangrijk om een lesmethode te kiezen met een leerlijn die bij de school en populatie past.

Combineren

Wil je het werken met de methode combineren met het werken in de Werelden? Probeer dan eens om de leerdoelen uit de les op te zoeken in de Werelden. Aangezien leerlingen adaptief in Gynzy werken, krijgen leerlingen sneller opgaven aangeboden die passen bij hun niveau. Op de leskaart staat bij elk doel aangegeven in welke Wereld en Eiland het leerdoel te vinden is. Daarnaast kun je leerlingen ook stimuleren om zelf leerdoelen te kiezen die zij nog lastig vinden, bijvoorbeeld als onderdeel van de weektaak.

Wil je naast het werken met de methode ook bundels gebruiken? Probeer dan eens om een toetsbundel aan te maken met de doelen van het huidige blok, zodat je met een korte oefentoets kunt zien of leerlingen klaar zijn voor de bloktoets. Andersom kun je ook juist een toetsbundel maken met doelen van het volgende blok, zodat je de voorkennis van de leerlingen kunt testen en kunt bepalen welke leerdoelen meer of minder aandacht nodig hebben. Daarnaast kun je ook een diversiteit aan verhaalsommen klaarzetten in een leerbundel, zodat leerlingen zich kunnen voorbereiden op de niet-methodegebonden toetsen.

Let op: De adaptiviteit is beperkter bij het werken met de methode dan bij het werken in de Werelden. Aangezien de opbouw van de methode wordt gevolgd, geldt dit ook voor het aanbodtype van de opgaven. Hierdoor heeft de software minder keuze bij het selecteren van een volgende opgave dan bij de volledige adaptiviteit in de Werelden het geval is.

Werken met de Werelden

Wanneer je kiest voor het werken met de Werelden, kies je ervoor om de structuur van de methode los te laten en de opbouw van de gevolgde leerlijn te personaliseren. De volgorde waarin bepaalde doelen aan bod komen, kun je zelf bepalen (Zie ook *Plannen*). Maak samen met het team een planning die gebaseerd is op jullie visie of kijk naar je groep en kies op basis daarvan wat het beste is voor jouw leerlingen.

Keuzes

Het voordeel van werken in de Werelden, is dat je als leerkracht niet handmatig specifiek werk klaar hoeft te zetten. Als team maak je de keuze hoeveel inspraak leerlingen hebben in hun eigen leerproces:

- Regie bij de leerkracht. Dit houdt in dat je als leerkracht een planning van Eilanden en leerdoelen verzorgt waar leerlingen op bepaalde momenten mee aan het werk gaan. Wanneer je ziet dat een leerdoel voor een specifieke leerling te moeilijk of juist te makkelijk is, wijs je hen naar een alternatief leerdoel dat voor hen meer passend is. Eventueel blokkeer je Werelden en Eilanden die in deze periode niet relevant zijn, om leerlingen gemakkelijker naar de juiste leerdoelen te sturen.
- Regie bij de leerling. Je kunt er ook voor kiezen leerlingen meer regie te geven over hun eigen leerproces. Doordat bij elk Eiland en leerdoel de beheersing zichtbaar is, kun je leerlingen aanleren om zelf te kiezen voor welk doel zij nog extra oefening kunnen gebruiken. Door de voorwaardelijkheden binnen Gynzy, komt een leerling niet in aanraking met leerdoelen waar hij nog niet klaar voor is. Wel is het mogelijk dat leerlingen leerjaaroverstijgend gaan werken als zij veel voortgang maken binnen een specifiek domein.

Combineren

Wil je het werken met de Werelden combineren met een methode? Probeer dan eens om een methode te koppelen aan een groep zonder leerlingen, zodat alleen leerkrachten deze kunnen zien. Door een bloktoets of kwartaaltoets te openen, heb je een snel overzicht van de beheersing van leerlingen op de relevante doelen uit deze periode. Daarnaast kun je ervoor kiezen om per blok of kwartaal een eigen planning te maken in de Werelden en vervolgens in de methode de bloktoets of kwartaaltoets af te nemen als gezamenlijk meetmoment.

Wil je naast het werken met de Werelden ook bundels gebruiken? Probeer dan eens om een bundel klaar te zetten waarin leerdoelen van verschillende Eilanden en Werelden gecombineerd worden. Hierdoor kunnen leerlingen de leerdoelen door elkaar heen oefenen, zonder dat deze geïsoleerd worden aangeboden. Daarnaast kun je leerlingen aan de hand van hun eigen planning laten aangeven wanneer zij denken een leerdoel voldoende te beheersen en dit te toetsen met een korte toetsbundel.

Tip: Een overstap naar volledig werken in de Werelden vergt enige kennis en voorbereidingstijd. Plan hiervoor voldoende tijd in en neem contact op met een buddy voor extra aandachtspunten.

Werken met bundels

Wanneer je kiest voor het werken met bundels, kies je ervoor om een gerichte set leerdoelen klaar te zetten voor specifieke groepen of leerlingen. Waar je de keuze voor specifieke leerdoelen op baseert, bepaal je als leerkracht zelf. Gebruik je de leerlijn van een methode of maak je je eigen planning? Door het snelle inzicht in de leerlijn, het referentieniveau en leerjaar van een doel en de beheersing van de leerlingen, kun je elke bundel volledig op maat maken. Door het verschil tussen de leermodus en toetsmodus, kun je zelf bepalen of leerlingen bijvoorbeeld feedback en hints kunnen krijgen.

Keuzes

Het voordeel van werken met bundels, is dat het onderwijsaanbod eenvoudig op maat gemaakt kan worden. Bij het aanmaken van iedere bundel maak je daarom de volgende keuze:

- Aanbod voor de hele groep. Je kunt ervoor kiezen om met een aantal muisklikken voor jouw hele groep werk klaar te zetten. Hiermee volg je bijvoorbeeld de groepsplanning die je van tevoren voor een dag of week gemaakt hebt. Daarnaast heb je een overzicht van de beheersing van jouw leerlingen op de leerdoelen die je geselecteerd hebt. Door bundels klaar te zetten voor de hele groep, weet je zeker dat leerlingen aan dezelfde leerdoelen gewerkt hebben.
- Gedifferentieerd aanbod. Bij het aanmaken van elke bundel kun je zelf instellen voor welke leerlingen deze beschikbaar moet komen. Je kunt hierdoor eenvoudig differentiëren in het aanbod, door voor verschillende (groepjes) leerlingen steeds verschillende leerdoelen klaar te zetten. Selecteer voor trage leerlingen bijvoorbeeld minder opgaven per doel of selecteer voor plusleerlingen uitdagende doelen als aanvulling op de reguliere lesstof. Zo werkt elke leerling aan de doelen die voor hem op dit moment het meest relevant zijn.

Leerlingen en groepen

Om met de verwerking aan de slag te gaan, dien je jouw leerlingen en groepen in jouw account te hebben staan. Dit doe je in het **Leerlingbeheer** (de drie poppetjes in de menubalk). Leerlingen die al eerder zijn aangemaakt in Gynzy, kun je eenvoudig terugvinden. Nieuwe leerlingen kun je middels de UWLR-koppeling (ParnasSys of ESIS), de EDEXML-import, of handmatig aanmaken. In het **Kenniscentrum** staat stap voor stap beschreven hoe je dit kunt doen. Wanneer leerlingen al met Gynzy hebben gewerkt voordat de school de ParnasSys- of ESIS-koppeling geactiveerd heeft, kun je de oude accounts aan de gesynchroniseerde accounts koppelen. Dit staat tevens beschreven in ons **Kenniscentrum**.

 Tip: Als je al leerlingen in je account hebt staan, kun je in het **Leerlingbeheer** de pincodes en gebruikersnamen van je leerlingen nog aanpassen. Ook kun je ze printen, met QR-code. Handig om uit te delen!

Duo-leerkrachten

Leerkrachten kunnen ieder hun eigen account gebruiken en de instellingen en resultaten van dezelfde groepen leerlingen bekijken. Op die manier kun je samen met je duo-collega dezelfde groep leerlingen bedienen.

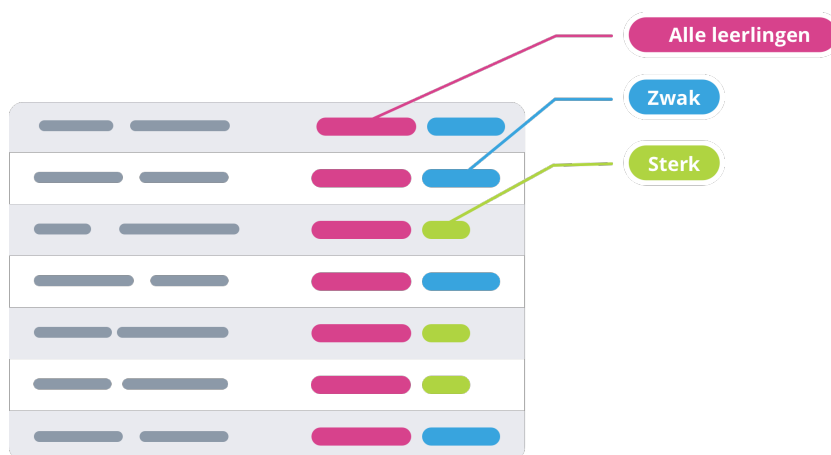
(Sub)groepen instellen

Nadat de leerlingen zijn toegevoegd, kun je hen verder indelen in groepen en subgroepen. Zo kan het handig zijn om leerlingen met een vergelijkbare behoefte te clusteren. Deze groepen kun je ook later op elk gewenst moment toevoegen en aanpassen. Je kunt zelf bepalen hoeveel groepen je aanmaakt. Rechts bovenin het scherm kun je bij de groepsiconen aangeven van welke gekoppelde groep je de gegevens wilt zien.

Je kunt bijvoorbeeld al je leerlingen koppelen aan dezelfde groep, wanneer je voor je hele klas dezelfde zaken wilt instellen. Daarnaast kun je jouw leerlingen ook nog aan een aantal aparte groepen koppelen, bijvoorbeeld je zwakke en sterke leerlingen (per vak). Deze leerlingen kun je dan aan dezelfde methode koppelen, maar bijvoorbeeld een hoger of lager leerjaar. Of je kunt voor deze groepen apart van elkaar lessen en Eilanden open/dicht zetten.

Het maken van aparte groepen is met name handig voor het inzicht in resultaten. Bij **Inzicht** zie je namelijk alleen de resultaten van de groep die actief is. Ook voor het gebruik van de **Trainers** en **Kids Tools** is het handig om verschillende groepen aan te maken. Zo kun je voor iedere groep aparte trainers klaarzetten en daarnaast bijvoorbeeld nog een trainer voor de hele groep.

 Let op: De leerlingen krijgen de namen van de groep(en) waar ze in zitten ook te zien. Overweeg daarom de keuze van je groepsnamen. Zo kun je ervoor kiezen om bijvoorbeeld de sterkere leerlingen als “vuurtorens” te bestempelen en je zwakkere leerlingen als “lichtboeien”.

Combinatiegroepen

Binnen Gynzy zijn er een aantal dingen die je helpen om ook in combinatiegroepen fijn te werken. Zo kun je voor meerdere leerjaren een methode koppelen (zie ook *(Sub)groepen instellen*). Daarnaast staat bij ieder leerdoel, bijvoorbeeld op de doelkaart en in de doelenboekjes, in welk leerjaar het leerdoel veelal voorkomt (zie ook *Plannen*).

Op de pagina **Inzicht** (de grafiek in de menubalk) zie je de resultaten van de leerlingen in de actieve groepen. Zo krijg je de resultaten te zien van alle leerlingen van je volledige combinatiegroep of zie je alleen de resultaten van één van je groepen. Op deze manier zie je alleen de resultaten en scores die je zelf wilt inzien.

Op de pagina **Actueel** (het oogje in de menubalk) zie je in één overzicht wat alle leerlingen uit je combinatiegroep aan het doen zijn. Omdat je hier zelf kunt kiezen van welk(e) groep(en) je de gegevens wilt inzien, kun je dit zowel van de hele klas als per leerjaar bekijken.

Methodes, Werelden en bundels

Methode koppelen

Op de pagina **Verwerking** (de planeet in de menubalk) kun je jouw groep(en) koppelen aan iedere gewenste methode:

1. Klik op 'Verwerking aanpassen' (rechts onderin).
2. Klik op '+ Voeg toe'.
3. Kies voor welk vak je een nieuwe methode wilt toevoegen.
4. Kies bij *Methode/Werelden* je eigen methode. Alle beschikbare methodes staan hier bij. Mis je jouw methode? Laat het ons weten en wij kijken met jou naar een oplossing.
5. Kies bij *Leerjaar* het leerjaar van je klas.
6. Kies bij *Groep* voor je eigen aangemaakte groep (zie (Sub)groepen instellen). Je kunt verschillende groepen aan verschillende methodes of leerjaren koppelen.
7. Vink indien gewenst de *Adaptiviteit* uit (zie Leren met de methode).
8. Vink indien gewenst de *Resultatenkoppeling* aan wanneer je in ParnasSys of ESIS je resultaten wilt opslaan.
9. Klik op 'Opslaan' en klik op 'Klaar'.

Wanneer je met een combinatiegroep met de methode werkt, kun je voor iedere leerjaargroep apart een methode koppelen (zie ook *Combinatiegroepen*). Zo kan iedere groep in zijn eigen leerjaar werken.

Werelden koppelen

Werelden koppel je op dezelfde manier als methodes. Bij *Methode/Werelden* kies je vervolgens voor 'Ik wil in de Werelden werken'. De Werelden zijn leerjaaroverstijgend en hoeven dus altijd maar één keer per leerling gekoppeld te worden. De keuze voor het leerjaar bij de koppeling van de Werelden bepaalt met welk leerjaar de leerlingen in de groep worden vergeleken in de leerlingkaart (zie ook *Resultaten op leerlingniveau*).

Bundels klaarzetten

Op de pagina **Bundels** (het klembord in de menubalk) kun je voor jouw leerling(en) en/of groep(en) een bundel met een set specifieke leerdoelen klaarzetten.

1. Klik op 'Nieuw'.
2. Kies voor welk vakgebied en welke modus je een bundel wilt aanmaken en geef deze een naam.
3. Klik op 'Bevestigen'. Jouw bundel is nu een concept en kun je blijven aanpassen totdat je deze activeert.
4. Klik op 'Leerlingen toevoegen' om groep(en) en/of leerling(en) toe te voegen.
5. Klik op 'Leerdoelen toevoegen' om maximaal 26 leerdoelen toe te voegen. Je kunt door de leerlijn zoeken of deze doorbladeren.
6. Kies voor elk toegevoegde leerdoel of er 3, 6 of 12 opgaven worden aangeboden.
7. Bekijk eventueel de beheersing bij de leerdoelen of je de selectie van leerlingen of leerdoelen wilt veranderen. Zet hiervoor het schuifje *Beheersing tonen* aan.
8. Klik op 'Activeren' als jouw bundel gereed is, zodat hij zichtbaar wordt in de leerlingomgeving.

 Let op: Nadat een bundel geactiveerd is, kun je geen inhoudelijke aanpassingen meer doen. Wel kun je de naam van de bundel aanpassen. Als je een gemaakte bundel wilt aanpassen, kun je deze dupliceren en de aangepaste kopie activeren.

Tip: Gebruik tijdens het toevoegen van leerdoelen de zoekterm 'context' om een diversiteit aan verhaaltjessommen klaar te zetten voor jouw leerlingen. Handig voor de aanloop naar niet-methodetoetsen of als herhaling aan het einde van het schooljaar.

Startniveau

Bij **Verwerking** kun je voor elke leerling per leergebied het startniveau instellen. Dit startniveau zorgt ervoor dat de leerling kan starten op een passende plek in de leerlijn. Wanneer je het startniveau toepast, krijgen de leerlingen een fictieve beheersing op leerdoelen van voorgaande leerjaren. Deze beheersing wordt alleen toegekend aan leerdoelen waaraan nog niet eerder gewerkt is. Het startniveau stel je voor ieder vakgebied in bij de start van het schooljaar.

Je stelt de startniveaus als volgt in:

1. Ga naar de pagina **Verwerking** (de blauwe planeet in de menubalk).
2. Klik op 'Verwerking aanpassen'.
3. Klik op 'Startniveau leerlingen'.
4. Kies een 'Leergebied'.
5. Kies een *Nieuw Startniveau* voor de hele groep. Pas eventueel per leerling het niveau aan.
6. Klik op 'Controleer wijzigingen'.
7. Controleer de nieuwe startniveaus van je leerlingen.
8. Klik op 'Opslaan'. Herhaal eventueel de stappen voor een volgend leergebied.
9. Klik op 'Klaar'.

Invalleerkracht

Voor de invalleerkracht is het belangrijk dat een aantal punten en handige tips ergens beschikbaar zijn. Zorg ervoor dat je ergens in je groepsmap een korte uitleg geeft over het werken met Gynzy en de keuzes die daarbij gemaakt zijn.

Inlogcodes

Voor de invalleerkracht is het allereerst belangrijk om de juiste inlogcodes te hebben. Zorg ervoor dat er voor deze leerkracht een eigen account klaar staat en koppel daar de juiste groepen aan in Leerlingbeheer. Op deze manier heeft de invaller direct zicht op de gekoppelde lessen en/of Werelden en leerlingresultaten. Vertel ook waar de leerkracht de inlogcodes van de leerlingen kan vinden, mocht een leerling zijn inlog kwijt zijn.

Manier van werken

Geef in het kort weer hoe je werkt met Gynzy. Volg je de methode, werk je in de Werelden of staat er werk klaar in een bundel? Waar kan de leerkracht de les van vandaag, het Eiland van vandaag of de relevante bundel vinden? Vertel ook hoe de invalleerkracht de instructie moet geven en waar de leerkracht deze kan vinden. Belangrijk hierbij is dat je aangeeft op basis waarvan je instructie geeft (zie Instructie).

Afspraken met leerlingen

De invalleerkracht moet ook op de hoogte zijn van belangrijke afspraken met de leerlingen. Werken de leerlingen helemaal zelfstandig of mogen ze hulp vragen bij elkaar of de leerkracht? Mogen leerlingen verder werken wanneer ze klaar zijn met de les, bundels of sessies?

Resultaten

Vertel in het kort waar de invalleerkracht de resultaten kan vinden. Voor een invalleerkracht zijn met name de resultaten bij **Actueel** van belang. Ook de resultaten die zichtbaar zijn bij een les, bundel of leerdoel, kunnen handig zijn voor een invalleerkracht omdat zij daarop haar instructie kan inrichten.

Inleiding

Je klassenmanagement wordt altijd beïnvloed door de materialen en middelen die je inzet. Zaken zoals werkboekjes, schriften, papier, potloden en groepsgesprekken zijn analoge middelen. Deze versterk je met digitale middelen zoals die van Gynzy. Al deze gereedschappen samen vormen de toolbox die je als leerkracht kunt inzetten in jouw dagelijkse lespraktijk. Wanneer elke leerling met een “eigen” device en eventueel een (deels) eigen leerroute werkt, vraagt dit om passend klassenmanagement. Diverse aspecten van dit klassenmanagement worden hier toegelicht.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Het kan handig zijn om met de klas afspraken te maken over hoe je met de devices omgaat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan wanneer ze op tafel mogen liggen, wanneer ze gebruikt worden of welke dingen je ermee mag doen. Een andere invalshoek kan zijn dat je met elkaar niet het handelen, maar de uitgangspunten vaststelt; bijvoorbeeld het respecteren van degene die het woord heeft (niet op je scherm kijken als een ander iets vertelt) en het kunnen vertrouwen op elkaar (zeggen wat je doet en doen wat je zegt). Een voortvloeisel van deze afspraken is dat de leerlingen hiermee verantwoordelijkheid leren nemen over hun handelen (in dit geval gerelateerd aan werken met devices). Daarop aansluitend geef je leerlingen ook eigenaarschap over hun eigen leerproces in individuele planningen.

Monitoren en sturen

Het kan uitdagend zijn om in de gaten te houden waar je leerlingen zich mee bezig houden wanneer ze met hun device bezig zijn. Gynzy biedt jou als leerkracht de keuze om de mogelijkheden voor leerlingen te beperken door bepaalde lessen, bundels, Werelden of Eilanden dicht te zetten. Hiermee weet je zeker dat je leerlingen niet met de door jouw dichtgezette onderdelen aan de slag gaan (zie ook *Actueel*). Via de pagina **Actueel** kun je zien wat de leerlingen op dat moment in de Gynzy omgeving aan het doen zijn. In woorden wordt weergegeven met welke les, welk leerdoel of met welke Kids tool hij bezig is en grafisch wordt het verloop getoond.

Vertrouwen

Wanneer je met je leerlingen afspraken hebt kunnen maken over verantwoordelijkheid, kan je er ook voor kiezen om alles open te laten staan en op het vertrouwen te bouwen dat je leerlingen met de juiste oefeningen bezig gaan. Vooral in een situatie waarin alle leerlingen eigen routes volgen, maar ook wanneer er in mindere mate gepersonaliseerd geleerd wordt, is het al snel vrij bewerkelijk om de juiste zaken open en dicht te zetten. Wanneer je dit vergelijkt met analogoos klassenmanagement, dan haal je ook geen pagina's uit het werkboek. Tegelijkertijd ben je als leerkracht te allen tijde in staat om op de pagina **Actueel** te bekijken wat je leerlingen de afgelopen 7 dagen gedaan hebben (zie ook *Resultaten*). Hier kan je indien nodig ook direct signaleren dat leerlingen met andere dingen bezig zijn dan je van ze had verwacht.

Leerdoelen behalen

Vanaf een beheersing van twee diamanten is een leerdoel behaald. Deze beheersing kan behaald zijn doordat de leerling voldoende opgaven goed gemaakt heeft, of door het instellen van het startniveau waarbij een fictieve beheersing is toegekend. Twee diamanten is ook de grens voor voorwaardelijke leerdoelen. Eerst moet aan de voorwaardelijke leerdoelen worden voldaan, voordat de leerling met het volgende leerdoel kan starten. Zo moet een leerling aantonen dat hij getallen t/m 100 kan structureren om ermee te gaan optellen en aftrekken. Twee diamanten geeft dus aan dat de leerling het leerdoel voldoende beheerst om door te gaan naar het volgende leerdoel. Het hoeft echter niet voor alle leerlingen als grens te gelden. Je kunt hier per leerling een onderscheid in maken. Je kunt bijvoorbeeld bij plusleerlingen afspreken dat ze tot drie diamanten werken.

Ouderbetrokkenheid

Wanneer je ouders ook wil betrekken bij het leerproces, kan je dit op verschillende manieren doen. Ouders kunnen zelf met de leerling thuis meekijken in hun account. Zo kunnen ze van de lessen in het weekoverzicht zien welke lessen met sterren of een kroontje zijn afgerond en bij de bundels wordt het voltooide werk afgevinkt. Wanneer in de Werelden gewerkt wordt, kunnen de ouders bovendien meekijken met de beheersing op de leerdoelen.

Thuiswerken

Heeft jouw school de opvatting dat leren elders verder gaat, dan kun je leerlingen het device en/of de inloggegevens meegeven voor thuis. Thuis kunnen ze verder oefenen met de leerdoelen die je op school hebt afgesproken, of naar eigen inzicht. Of ze thuis meer of minder doen dan afgesproken, kan je terugzien op de pagina **Actueel**. Ook kunnen leerlingen hun lessen of taken die op school niet af zijn gekomen, thuis verder afmaken. Daarnaast kan je met je leerlingen afspreken of het al dan niet de bedoeling is thuis lessen te maken (vooruit te werken).

Fouten maken

Leerlingen krijgen opgaven passend bij hun niveau. Om een constante mate van uitdaging te borgen, kan het voorkomen dat een leerling na het goed beantwoorden van een aantal opgaven een opgave tegenkomt die hij moeilijk vindt of nog niet begrijpt. De leerling heeft hier de gelegenheid zijn grenzen te verleggen. Wanneer hij de vraag niet snapt of niet weet hoe hij bij het juiste antwoord kan komen, kan hij in veel gevallen in eerste instantie de hint raadplegen. Die helpt hem een stap in de goede richting, zonder het antwoord weg te geven. Als dit niet genoeg helpt, kan hij een medeleerling of jou vragen om uitleg. Ook hier is het van belang dat de leerling altijd zelf tot zijn antwoord komt.

Wanneer een ander een antwoord invult, voorzegt of op een andere manier te sterk helpt, denkt het systeem dat de leerling dit gedaan heeft en zal zijn score en volgende vragen onterecht hierop aanpassen naar een hoger niveau. Hierdoor zal de leerling nog moeilijkere vragen krijgen aangeboden om aan te sluiten bij zijn veronderstelde niveau.

Wanneer het wegens technische redenen niet mogelijk is om een opgave te maken, kan deze overgeslagen worden. Dit heeft geen invloed op de beheersing, leerlingen krijgen erna een opgave aangeboden van een vergelijkbare moeilijkheidsgraad. Daarom raden we aan om lastige opgaven *niet* over te slaan. De overgeslagen opgaven kun je als leerkracht terugzien in de **Resultaten** van de les, op de pagina **Actueel** of in de doelkaart als grijze streepjes.

Bibliotheek en bord

De **Bibliotheek** (de gekleurde boeken in de menubalk) bevat een grote hoeveelheid lesideeën, tools en sjablonen die je in de bordomgeving van Gynzy (achter de oranje “scribble” links onderin) kunt gebruiken bij je instructie. Zo zijn er diverse tools voor rekenen en spelling, bijvoorbeeld een *instructieklok*, een *rekenrek* en een *flitser*. Maar er zijn ook leuke *Beweegbreaks* of spel tussendoor een *Gynzy Gameshow* passend bij een relevant thema.

Met deze tools kun je ook jouw eigen instructies maken bij de leerdoelen van een les, bundel of Wereld. In de bordomgeving kun je jouw eigen tekst, afbeeldingen, tekeningen en praktische tools zoals een *timer* of een *stoplicht* toevoegen. Lessen kun je opslaan en vervolgens delen met je collega's via de schoolmap. Meer informatie over het gebruik van het digibord kun je vinden in het **Kenniscentrum**.

Daarnaast biedt Gynzy ook verschillende **Trainers** en **Kids Tools** (zie de tabbladen binnen de **Bibliotheek**) waarmee je leerlingen extra kunt laten oefenen met specifieke onderwerpen zoals *tafels*, *topografie* en *werkwordsvormen*. Ze bevatten een klassikaal én individueel element. Bij ‘Oefenstof kiezen’ kun je eerst het onderwerp klassikaal oefenen, daarna kun je hem klaarzetten als huiswerk voor de leerlingen.

Het klaslokaal

Materialen

Onderwijs is niet beperkt tot de digitale wereld. Het basisonderwijs is er immers op gericht om de leerlingen voor te bereiden op de wereld in al haar verschijningsvormen. Sommige leerdoelen vereisen daarom het handelen met fysiek materiaal. Gynzy heeft bij deze leerdoelen werkbladen ontwikkeld. Aan de hand van deze werkbladen kan een leerling in de fysieke wereld opgaven maken waar vaak materialen (zoals een maatbeker, liniaal, blokjes of dergelijke) bij nodig zijn. Op elke doelkaart, leskaart en blokkaart staat aangegeven welke materialen en/of werkbladen eventueel nodig zijn. Wanneer je jouw lessen voorbereidt, kun je dus vooraf de benodigde werkbladen uitprinten en materialen klaarleggen.

Klassikaal werken

Wanneer je het belangrijk vindt om (ook) klassikaal te werken, is er binnen Gynzy altijd ruimte om dit te doen. Je kunt altijd beginnen met een gezamenlijke opening, waarna je de instructie verder toespitst op subgroepjes of individuele leerlingen. Wanneer je werkt via de methode, betekent dit dat alle leerlingen aan dezelfde leerdoelen werken. Als leerkracht kun je dan klassikale instructie geven op de leerdoelen van de les. Wanneer je werkt via de Werelden of bundels, werken de leerlingen met de planning die jij als leerkracht hebt gemaakt. Op deze manier kun je nog steeds klassikale instructie geven op de leerdoelen die aan bod komen volgens jouw planning. Wanneer je volledig werkt via de Werelden, is het in een aantal gevallen ook een optie om klassikaal instructie te geven op Eilandniveau, waarbij je binnen jouw instructie differentieert op de niveau- en behoeftesverschillen in je klas.

Leerstof en leerlijnen

In de Nederlandse onderwijswet staat niet specifiek vastgelegd wat er per leerjaar geleerd moet worden. Als school kun je hier dus zelf een selectie en volgorde in bepalen. Er zijn wel diverse aanbevelingen van onder andere het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling (SLO) die jou kunnen helpen bij het vaststellen van een planning van de leerstof. Wanneer je werkt met een lesmethode, is er al een planning aanwezig. Als je van deze methodeplanning af wil wijken of zelf een planning wil maken voor je klas of met je leerling, kan je deze op basis van verschillende bronnen opbouwen. Voorbeelden van deze bronnen zijn:

- SLO (TULE) tussen- en kerndoelen (zie link)⁴
- Referentiekader taal en rekenen (zie link)⁵
- Leerlingvolgsysteem en niet-methodegebonden toetsen (doelen per toets)
- (oude) lesmethode
- Gynzy leerlijnen (zie link)⁶: rekenen, spelling, grammatica, woordenschat en cijfers & letters. Deze leerlijnen vormen de basis van de software (zie Onderwijskundige Verantwoording) en zijn visueel terug te vinden in de leerkrachtomgeving bij de *Documentatie*-knop (het grijze boek in de menubalk).

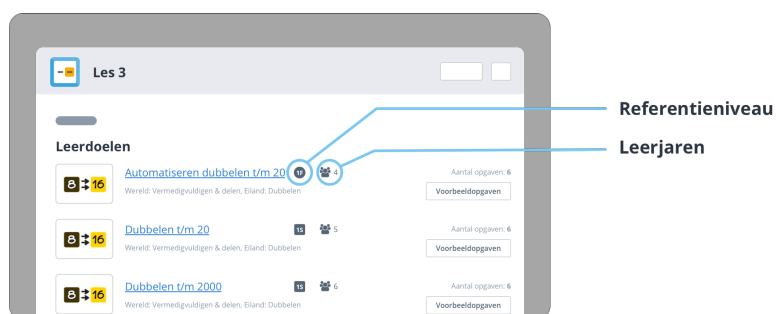
Gynzy leerlijnen

Veel leerdoelen komen niet uitsluitend in één leerjaar voor, maar worden in meerdere leerjaren aangeboden. Voor een groot deel van de leerdoelen geldt wel dat de focus van de instructie op één leerjaar valt; in andere leerjaren wordt dan op dit leerdoel teruggekomen middels herhaling of uitbreiding (zie ook *Leerjaren*). Als leerkracht zou je met je team kunnen afstemmen of je een (bestaande) planning aanhoudt of dat je zelf een selectie maakt van leerdoelen in je aanbod. Daarnaast kun je afstemmen hoe je de geselecteerde leerdoelen over de leerjaren heen wilt verdelen of inplannen. Vervolgens kan je de leerdoelen binnen jouw leerjaar inplannen. Dit kan je per maand, kwartaal, semester of andere periode doen. Bij het indelen van de leerdoelen kan je rekening houden met leerjaren, referentieniveaus en herhaling.

Leerjaren

In het leerdoelenoverzicht, visuele leerlijn en op iedere doelkaart staat aangegeven in welke leerjaren een doel veelal voorkomt. Op basis hiervan kan je bepalen wanneer je de leerdoelen wilt behandelen. Je kunt er bijvoorbeeld voor kiezen om een bepaald leerdoel volledig in één leerjaar te behandelen. Dan weet je dat jouw leerlingen dit leerdoel op een gegeven moment en in ieder geval aan het einde van het leerjaar goed moeten beheersen. Als een leerdoel over meerdere leerjaren gespreid is in je planning, betekent dit dat je leerlingen dit leerdoel niet al in het eerste leerjaar volledig hoeven te beheersen, omdat de voortzetting van de beheersing van dat leerdoel voor het volgende leerjaar gepland staat.

Referentieniveaus

⁴<https://www.slo.nl/thema/meer/tule/>

⁵<https://www.slo.nl/thema/meer/taal-rekenen/>

⁶<https://www.gynzy.com/nl/verwerking/>

In dezelfde overzichten staat naast het leerjaar ook aangegeven bij welk referentieniveau een leerdoel aansluit. Deze informatie kun je gebruiken bij het maken van keuzes bij de selectie en inplanning van leerdoelen. Zo zou je ervoor kunnen kiezen om naast een reguliere planning met streefdoelen (1S/2F) een extra planning te maken met fundamentele doelen (1F) voor leerlingen waarvoor de reguliere planning te hoog gegrepen blijkt. Hiernaast zou je een selectie van extra doelen (1X/3F) kunnen maken om op te nemen in je planning voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben. Een andere keuze kan zijn om eerst alle leerlingen volledig aan de fundamentele doelen te laten werken en daarna achtereenvolgens de streefdoelen en extra doelen te behandelen. De fundamentele doelen zijn voorwaardelijk voor de streefdoelen: leerlingen dienen deze per onderwerp voldoende te beheersen, alvorens ze verder gaan met de streefdoelen.

Sleuteldoelen rekenen

De Gynzy leerlijn (en Werelden) voor rekenen bevat meer leerdoelen dan aangeboden en beheerst hoeven te worden. Denk hierbij aan de diversiteit van rekenstrategieën die beschikbaar zijn of tussenstapjes om een groter omvattender doel te kunnen beheersen. Om handvatten te bieden bij het maken van keuzes rondom de selectie van leerdoelen, zijn zogenaamde "sleuteldoelen" gemarkeerd. Dit zijn leerdoelen waar vrijwel iedere leerling langs komt of langs zal moeten gaan. Deze kun je als basis nemen van je planning (eventueel kun je er een paar wegstrepen). Vervolgens vul je deze basis aan met leerdoelen die een (reken)strategie behandelen die aansluit bij jullie schooldidactiek. Een leerling hoeft immers niet per se alle strategieën te beheersen. Daarnaast kun je jouw planning nog aanvullen met leerdoelen die een brug vormen als tussenstap tussen sleuteldoelen.

Planning maken

Keuzes

Er zijn verschillende niveaus waarop een planning van de leerdoelen gemaakt kan worden, welke elkaar niet uitsluiten. Op de volgende gebieden moet je als team dus keuzes maken:

- Planning op schoolniveau. In welk leerjaar wil je welke leerdoelen gaan aanbieden? Welke leerstrategieën gebruiken jullie hiervoor? Samen met het team maak je voor jullie school een leerjaarplanning, zodat deze passend is bij de visie van de school en de behoeften van jullie populatie.
- Planning en aanpassingen op groepsniveau. Zodra op planning op schoolniveau duidelijk is, is het de vraag in hoeverre je deze planning groepsspecifiek wilt maken. Krijgen alle groepen binnen een leerjaar op elk moment dezelfde doelen aangeboden of maken de verschillende leerkracht een eigen planning gebaseerd op hun specifieke groep leerlingen? Maken jullie gebruik van wisselende thema's waarvoor je ieder jaar de planning wilt bijstellen? Het is aan te raden om keuzes op groepsniveau altijd te maken in samenspraak met collega's uit dezelfde bouw, zodat een doorgaande leerlijn gecreëerd wordt.
- Planning en aanpassingen op individueel niveau. Naast het doen van individuele aanpassingen aan de groepsplanning, is het natuurlijk ook mogelijk om voor leerlingen een volledig individuele leerlijn op te stellen. Op deze manier kun je dus volledig tegemoet komen aan de leerbehoeften van leerlingen.

Herhaling

Omdat herhaling van groot belang is bij het leerproces, is dit onmisbaar in een goede planning. In de lesmethodeplanning wordt vaak al aandacht besteed aan herhaling. In je eigen planning kan je dit zelf indelen. Kies er bijvoorbeeld voor om de leerdoelen extra te herhalen:

- waarvan je vermoedt dat die extra oefening behoeven.
- waarvan je hebt gemerkt dat leerlingen moeite hadden tijdens de behandeling hiervan.
- die worden getoetst in de methode.
- die worden getoetst in niet-methodegebonden toetsen.

Wanneer leerlingen opnieuw met een leerdoel oefenen, kan het zijn dat hun score op dat leerdoel afneemt, omdat ze meer fouten maken. Dit geeft aan dat hun beheersing is afgenomen, mogelijk omdat de kennis en vaardigheden zijn weggezaakt na verloop van tijd. Het inplannen van voldoende herhaling kan dit voorkomen.

Jaarplanningen en periodeplanningen

Voor het indelen van je leerstof kun je gebruikmaken van een lege tabel. Begin hierbij met de jaarplanning, welke je gedetailleerder uitwerkt in de periodeplanning. Aan de linkerkant van de planning bepaal je het aantal periodes of weken. Bovenin voeg je per Wereld een kolom toe. Vervolgens geef je in elke cel aan welke Eilanden of leerdoelen je in die periode per Wereld wil behandelen.

Tip: Maak gebruik van de voorbeeldjaarplanningen van Gynzy met daarin alle sleuteldoelen op Eilandniveau. In deze jaarplanningen is rekening gehouden met volgordes (voorwaardelijkheden) van de leerdoelen en met afnamemomenten van niet-methodetoetsen.

Aan de hand van deze voorbeeldjaarplanning kun je vervolgens een periodeplanning maken door leerdoelen te selecteren en zowel strategiedoelen als automatiseerdoelen toe te voegen op passende momenten.

Weekplanningen

Wanneer je voor je klas binnen je leerjaar plant welke leerdoelen wanneer worden aangeboden, kan je dit op verschillende manieren aanpakken. Een mogelijkheid is om bijvoorbeeld op 3 dagen een vaste Wereld af te spreken, op één dag de overige Werelden te rouleren en op een dag een vrije Wereldkeuze te bieden. Een andere optie zou kunnen zijn dat je elke week volledig wijdt aan één van de Werelden. Op die manier kun je voor je leerlingen en jezelf een structuur bieden om binnen de Werelden te werken. Aan de hand van de behaalde resultaten van je klas kun je uiteraard bijsturen in je planning om de leerdoelen te oefenen die extra aandacht behoeven.

Individuele planningen

Het inplannen van leerdoelen kan je op klassenniveau doen of op leerlingniveau. Op leerlingniveau kan je bijvoorbeeld periodiek (bijv. elke 6 weken) samen met de leerling een leerplan maken. Hierin stel je samen vast aan welke leerdoelen (en tot op welk beheersingsniveau) gewerkt gaat worden. Na deze periode evalueer je met de leerling wat wel en niet gelukt is en hoe dit is gegaan. Hiermee geef je eigenaarschap aan de leerling over zijn eigen leerproces. Ook raakt de leerling geoefend in het leren plannen en het reflecteren hierop. Dit leerplan kan je natuurlijk ook bijstellen aan de hand van de behaalde resultaten. Als alternatief voor persoonlijke leerplannen, zou je ook leerplannen voor groepjes van leerlingen met een vergelijkbare leerbehoefte kunnen maken.

Tip: Wanneer je werkt met individuele planningen, kun je gebruik maken van de **Doelenboekjes**. Hierin kun je voor een dag, week of periode samen met de leerling vastleggen aan welke leerdoelen gewerkt gaat worden en waar naartoe gewerkt moet worden.

Stappenplan leerdoelen plannen

1. Stel met het schoolteam vast welke leerdoelen je in welk leerjaar wil behandelen.
2. Kies de rekenstrategieën die jullie de leerlingen schoolbreed willen aanbieden.
3. Bepaal binnen jouw leerjaar welke leerdoelen je wanneer aan wil bieden. Denk hierbij ook aan het inplannen van voldoende herhalingsmomenten.
4. Maak (met je leerlingen) een leerplan voor een specifieke periode.

In het **Kenniscentrum** kun je een uitgebreider stappenplan en handreikingen vinden voor het plannen en werken met een eigen leerlijn.

Beginsituatie

Voor het geven van instructie is het belangrijk om te weten welke leerlingen op welke leerdoelen instructie nodig hebben. Aan de hand van de beheersing die bij ieder leerdoel weergegeven staan, kun je leerlingen in groepen verdelen. Deze resultaten geven namelijk het huidige kennisniveau van de leerlingen weer op dit leerdoel. De leerlingen met een lage score (roze) of een gemiddelde score (lichtblauw) hebben waarschijnlijk behoefte aan een klassikale uitleg. De leerlingen met een lage score kunnen daarnaast nog behoefte hebben aan verlengde instructie. De leerlingen met een hoge score (donkerblauw) hebben waarschijnlijk geen verdere instructie op dit leerdoel nodig.

Kennisdoelen

Binnen Gynzy zijn er naast de “oefendoelen” in de Wereld van woordenschat een aantal “kennisdoelen”. Omdat de instructie al wordt gegeven in deze kennisdoelen, hoef je in principe zelf geen instructie meer te geven (zie Onderwijskundige Verantwoording). De kennisdoelen zijn herkenbaar aan een **i**-tje bij de naam van het leerdoel.

Instructie voorbereiden

Voor het werken met de methode geldt dat je voor de instructie kijkt naar de leerdoelen die in de les naar voren komen. Met behulp van deze lesdoelen is het mogelijk gezamenlijk de leerdoelen van de les te bekijken en bespreken. Hierbij kan tevens gebruik worden gemaakt van het onderscheid tussen hoofddoelen en herhalingsdoelen. Zo kan er focus gelegd worden op de hoofddoelen door deze uitgebreider te bespreken en kan worden teruggeblikt op wat er eerder behandeld is aan de hand van de herhalingsdoelen. In het leerdoelenoverzicht kan je de informatie over de referentieniveaus (zie ook *Referentieniveaus*) gebruiken om te bepalen welke leerdoelen voor welke leerlingen belangrijk zijn, bijvoorbeeld de 1F-doelen voor de zwakste leerlingen.

Bij het werken in de Werelden of bundels heb je als leerkracht zelf ingepland aan welke leerdoelen de leerlingen gaan werken (zie ook *Plannen*). Op basis van die planning, die je eventueel wat aanpast aan de hand van de resultaten op de Eilanden of leerdoelen, verzorg je je instructie. Wanneer leerlingen hun eigen leerroute plannen, geef je instructie op basis van de behoefte van je leerlingen.

Zodra je hebt bepaald op welk leerdoel de leerlingen instructie nodig hebben, kun je de informatie over het doel en de voorbeeldopgaven bekijken. Hiermee krijg je een beeld van wat de leerlingen bij dit doel in de verwerking gaan oefenen, zodat je gericht je instructie op dit leerdoel kunt voorbereiden.

Instructieles op het digibord

Gynzy biedt instructielessen per leerdoel die je kan gebruiken voor je eigen lessen. Deze instructielessen zijn erg uitgebreid en zijn nog volledig naar eigen wens aan te passen. De instructielessen zijn volgens een gelijke structuur opgebouwd, gebaseerd op het EDI-model. Daarnaast is in elke instructieles het leerdoel opgeschreven in kindvriendelijke taal, zodat je met de kinderen kunt bespreken wat ze aan het eind van de les zouden moeten kunnen.

Lesopbouw

De les bestaat uit vier opeenvolgende onderdelen: introductie, instructie, inoefening en afsluiting. Met de navigatieknoppen bovenaan is het eenvoudig om van het ene naar het andere onderdeel te gaan.

De **introductie** is gericht op het activeren van de voorkennis en gaat in op vaardigheden die de leerling al zou moeten hebben. Indien je op meerdere soortgelijke leerdoelen instructie gaat geven, kun je ervoor kiezen om dit onderdeel bij slechts één leerdoel klassikaal door te nemen.

In de **instructie** krijgen leerlingen begrippen en vaardigheden uitgelegd. Het is hierbij belangrijk om in dit onderdeel zoveel mogelijk de definities en denkstappen hardop te verwoorden, voor te doen en te laten zien. Dit is het belangrijkste onderdeel in de instructieles. Bij weinig tijd is het belangrijk in ieder geval dit onderdeel helemaal te behandelen.

Tijdens de **inoefening** worden opgaven uit de verwerking op het bord getoond die klassikaal kunnen worden geoefend. Bij het maken van deze oefeningen laat je leerlingen hardop verwoorden hoe ze tot het antwoord gekomen zijn. Het niveau van deze opgaven loopt op van laag naar hoog in de eerste drie opgaven, hierna volgt nog een set van 7 opgaven die wederom in niveau oplopen van laag naar hoog. Met het hoogste niveau kun je de leerlingen uitdagen en voorbereiden op de opgaven van het moeilijkste niveau in de verwerking.

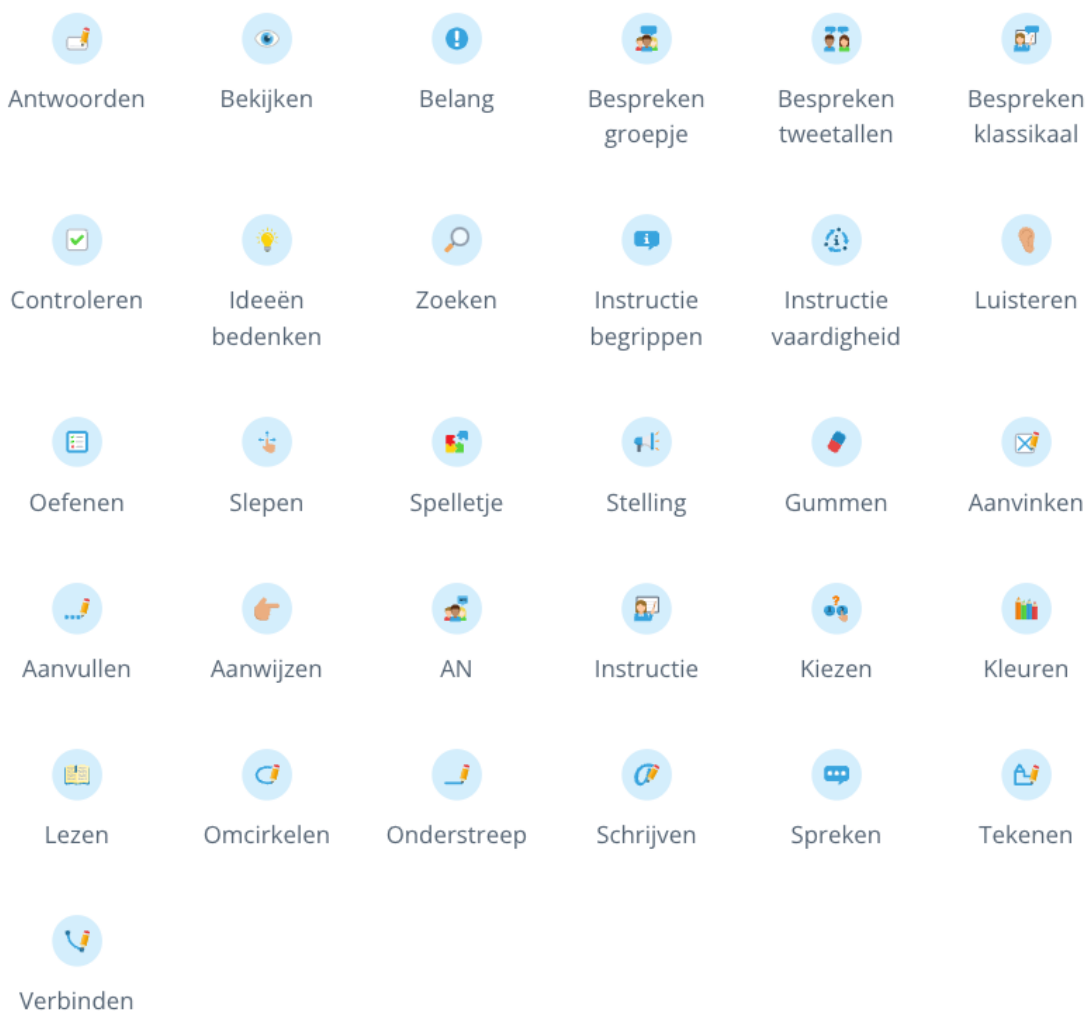
Het laatste onderdeel in de instructieles is de **afsluiting**. Hierin wordt het leerdoel in voor kinderen begrijpelijke taal nog eens herhaald, zodat je kunt controleren of de leerlingen de instructie goed hebben begrepen en met de verwerking kunnen beginnen. Mocht bij dit onderdeel blijken dat leerlingen nog verlengde instructie nodig hebben, dan kun je met deze leerlingen het onderdeel instructie nog een keer doornemen en gebruik maken van de aandachtspunten.

Interactie

In veel lessen is bovendien het belang van het leerdoel opgenomen aan de hand van een realistisch voorbeeld of met een beschreven situatie waarvoor je de vaardigheid of kennis nodig hebt. Door dit te bespreken, kun je het voor leerlingen inzichtelijk maken waarom zij dit leerdoel gaan leren. Daarnaast worden de meeste lessen afgesloten met een relevante activiteit.

In de gehele les zijn er meerdere momenten ingepland waarop je met de leerlingen kunt controleren of zij de uitleg hebben begrepen. Zo kun je voorkomen dat je aan het eind van de instructie of pas bij de verwerking erachter komt dat leerlingen niet meegekomen zijn. Deze momenten zijn meestal bevestigingen die gericht zijn op de stappen die leerlingen moeten doorlopen. Indien leerlingen hierbij antwoord moeten geven, kun je besluiten om de leerlingen gebruik te laten maken van een kladblok, schrift of wisbordje, zodat alle leerlingen actief betrokken kunnen worden. Wanneer je leerlingen hierbij beurten wilt geven, is het belangrijk dat je iedereen mee laat doen door voldoende denktijd te bieden en je daarna willekeurig een leerling kiest om het antwoord te geven.

Op elke pagina van de bordles is met een icoontje de handeling aangegeven, zodat niet alleen jij als leerkracht, maar ook de leerlingen in één oogopslag kunnen zien wat er op deze pagina van ze wordt verwacht.

Opgaven

Ieder leerdoel in Gynzy bevat een groot aantal opgaven. Bij het werken met de methode is het aantal opgaven afgestemd op de hoeveelheid opgaven van de methodelessen. Dit aantal verschilt per les, maar staat wel vast. Bij het werken in de Werelden, werken leerlingen aan leerdoelen middels sessies van 12 opgaven in leerdoelen en 20 opgaven in Eilanden. Bij het werken in bundels kun je als leerkracht zelf instellen of er 3, 6 of 12 opgaven per leerdoel aan bod komen. Het is raadzaam om van te voren samen met leerlingen af te spreken hoeveel sessies van een leerdoel gedaan moeten worden en/of naar welke beheersing gestreefd moet worden. Stimuleer leerlingen om een gestarte sessie volledig af te maken en niet af te haken als het te moeilijk wordt.

Zelfstandig werken

De leerlingen starten de verwerking met een leerdoelenoverzicht. Bij het werken met de Werelden ziet de leerling alleen het geselecteerde doel staan. Bij het werken met de methode of bundels, ziet de leerling een overzicht van alle doelen die aan bod gaan komen in de les. In dit overzicht kunnen leerlingen kiezen om de hele les of bundel te starten, opgaven van een specifiek leerdoel of Eiland te maken of direct aan de slag te gaan met Eilandsuggesties. Gebruik als leerkracht de pagina **Actueel** of het tabblad *Resultaten* in de methodeles of bundel tijdens de les om te zien waar leerlingen op uitvallen (zie ook *Actueel*) en welke opgaven fout worden gemaakt. Hier kun je na de verlengde instructie direct op inspelen door te helpen waar nodig.

Moeilijke opgaven

Wanneer een leerling een opgave niet begrijpt, kan hij een hint raadplegen, hulp vragen aan een medeleerling of aan de leerkracht. Belangrijk is dat het antwoord niet wordt voorgezegd, omdat dit invloed heeft op de adaptiviteit (zie ook *Fouten maken*). Wanneer je als leerkracht toch extra instructie wil bieden bij fout gemaakte opgaven, kun je dit het beste doen bij de derde poging die leerlingen aan het einde van de sessie krijgen.

Tip: Ga via **Actueel** naar *Leerlingomgeving* om te zien hoe het er voor de leerlingen uit ziet. *Let op:* na het klikken op een naam ben je echt ingelogd als een leerling, gemaakte opgaven in die leerlingomgeving tellen mee voor de leerling.

Differentiëren

Om aan de behoeften van alle leerlingen tegemoet te komen, is het van belang om tijdens je les goed te differentiëren. Bovendien biedt het werken met de digitale verwerking van Gynzy een aantal extra differentiatiemogelijkheden die op verschillende momenten in de les ingezet kunnen worden.

Differentiëren op niveau in de les

Methodelessen en bundels kunnen behalve in zijn geheel, ook per leerdoel gemaakt worden. Als leerkracht kun je voorafgaand aan een les de leerdoelen bekijken en aan de hand van beheersing en/of referentieniveaus bepalen welke leerlingen welke leerdoelen maken. Leerlingen met een lage beheersing op alle doelen, kun je bijvoorbeeld eerst de 1F-doelen laten maken. Plusleerlingen kun je een aantal leerdoelen over laten slaan, bijvoorbeeld herhalingsdoelen of doelen die al vaak aan bod zijn gekomen (zie ook *Plusleerlingen*). Op deze manier kun je de leerdoelen nog beter laten aansluiten bij het niveau van de leerlingen.

Daarnaast bevat elk leerdoel meerdere opgaven van uiteenlopende niveaus. Indien leerlingen met de methode werken met de adaptiviteit aan, in de bundels of in de Werelden, wordt het niveau van de opgaven automatisch afgestemd op hetgeen een leerling doet. Dit komt er in de basis op neer dat leerlingen een eenvoudigere opgave krijgen als zij een opgave fout beantwoorden en een moeilijkere opgave als zij een opgave goed hebben gemaakt. Als er wordt gekozen voor de niet-adaptieve variant van het werken met de methode, wordt er binnen een les niet automatisch gedifferentieerd op niveau. Leerlingen krijgen allemaal dezelfde opgave van hetzelfde niveau.

Differentiëren in het “meer oefenen” gedeelte

Bij het werken in de methode of bundels hebben leerlingen toegang tot het “meer oefenen”-gedeelte. Hier kunnen zij naartoe aan het begin van de les (methode) of aan het eind van het gemaakte werk (methode of bundel). In het gedeelte “meer oefenen” kunnen leerlingen verder oefenen aan leerdoelen die gerelateerd zijn aan de leerdoelen van de methode, vergelijkbaar met de Eilandsessies in de Werelden. Hierin wordt altijd gedifferentieerd op basis van niveau. Als leerkracht hoef je het niveau voor leerlingen niet in te stellen; het systeem berekent voor elke leerling na elke opgave opnieuw het niveau en stemt daar de volgende opgaven op af.

Differentiëren op aanbod

Bij het werken met de methode wordt er rekening gehouden met het aanbodtype van een opgave uit de methodeles (kaal, visueel ondersteund of verhaal, zie Onderwijskundige Verantwoording). Er wordt daardoor niet gedifferentieerd op aanbod. Het niveauverschil in de adaptiviteit zit dan in de vraagstelling of interactietype van een opgave. In de Werelden en bundels wordt er wél gedifferentieerd op aanbod: het aanbodtype wordt afgestemd op basis van de behoefte van de leerling. De adaptiviteit is hierdoor breder zodat er meer differentiatie plaatsvindt. Wanneer je werkt met de methode en voor de sterkste of juist zwakste leerlingen meer wil differentiëren op aanbod, zou je voor hen een bundel klaar kunnen zetten met daarin alle relevante leerdoelen.

Differentiëren op hoeveelheid of tempo

Bij het werken in de Werelden kun je differentiëren op basis van hoeveelheid door met leerlingen een ander aantal sessies af te spreken die gemaakt moeten worden. In de bundels kun je eventueel de grootte van de bundel aanpassen door minder leerdoelen toe te voegen of minder opgaven per leerdoel te selecteren. Daarnaast is het zowel bij de bundels als methodeles mogelijk om tussentijds te stoppen en het werk op een later moment af te maken.

In een les die aansluit bij de methode is het aantal opgaven afgestemd op het aantal leerdoelen en opgaven in de les van de methode. Wanneer een leerling de hele les maakt, geldt dat de hoofddoelen (zie Onderwijskundige Verantwoording) als eerste aan bod komen, zodat wanneer een leerling de les niet helemaal af krijgt, hij de belangrijkste leerdoelen van de les wel heeft geoefend. Je kunt er ook voor kiezen om leerlingen één of meerdere leerdoelen van de les te laten maken. Voorafgaand aan een les kun je voor bepaalde leerlingen vaststellen welke leerdoelen zij minimaal moeten maken. Op deze manier kun jij als leerkracht bepalen, voor bijvoorbeeld langzamere leerlingen, welke leerdoelen gemaakt gaan worden.

Differentiëren op inhoud

Je kunt differentiëren op basis van inhoud door leerlingen met verschillende lessen of leerdoelen aan de slag te zetten. Zo kun je ervoor kiezen een leerling of een groepje leerlingen met een andere les, andere leerdoelen binnen een les of een ander leerdoel binnen de Werelden te laten oefenen. Daarnaast kun je ook een bundel klaarzetten met daarin een set aan leerdoelen specifiek voor een individuele leerling of een groep leerlingen (zie ook *Bundels*). Laat zwakke leerlingen bijvoorbeeld extra herhalen met doelen van het vorige blok of laat sterke leerlingen aan de slag gaan met uitdagende 1X/3F-doelen (zie ook *Plusleerlingen*).

Plusleerlingen

Sterkere leerlingen kunnen sneller een hogere beheersing halen, bijvoorbeeld drie diamanten. Door opgaven goed te maken krijgt een leerling snel opgaven van een hoger niveau. Indien een leerling deze ook goed maakt, heeft hij een leerdoel sneller gehaald dan een leerling die fouten maakt en meer oefening nodig heeft.

Versnellen

Plusleerlingen kunnen in Gynzy versnellen. Als leerkracht kun je een leerling altijd koppelen aan een methode uit hogere leerjaren of stel een bundel samen met relevante leerdoelen uit een hoger leerjaar. In de Werelden kunnen leerlingen versnellen zonder dat je als leerkracht daar iets voor hoeft in te stellen. Bij elk leerdoel is aangegeven welke andere leerdoelen een leerling minimaal moet beheersen om aan een volgend leerdoel te beginnen, de voorwaardelijkheden. Als een leerling eraan toe is, gaat een volgend leerdoel automatisch open. Zo kan een plusleerling zijn eigen leerroute volgen en werken aan leerdoelen uit hogere leerjaren als hij heeft laten zien dat hij daaraan toe is. Dit kan verschillen per Wereld, Eiland of leerdoel. Het kan dus zijn dat een leerling bij het onderdeel *Optellen & Aftrekken* al leerdoelen aan het oefenen is uit hogere leerjaren terwijl dezelfde leerling voor het onderdeel *Klokkijken* nog op het niveau zit van zijn eigen leerjaar.

Verdiepen

Binnen elk leerdoel zijn de moeilijkste opgaven van een hoger abstractieniveau. Indien leerlingen boven de twee diamanten verder gaan oefenen om drie diamanten of meer te halen, zullen zij de meest uitdagende opgaven tegenkomen (zie ook *Resultaten* en *Leerklimaat*). Zo kun je met specifieke leerlingen dus afspreken dat zij standaard verder werken tot een hogere beheersing dan andere leerlingen in de klas die tot twee diamanten werken.

Verbreiden

Aanvullend op de reguliere leerlijn zijn er in Gynzy ook extra uitdagende leerdoelen in de Werelden toegevoegd die niet elke leerling hoeft te halen (zie ook *Referentieniveaus*). Deze leerdoelen bieden uitdagende oefeningen waarbij leerlingen veelal meerdere vaardigheden moeten combineren. Daarnaast biedt Gynzy ook puzzels en tools waarmee leerlingen op een andere, veelal speelse manier, met de leerstof aan de slag kunnen.

Remediëring

Leerlingen kunnen op verschillende manieren remediëring krijgen binnen Gynzy. Indien de leerlingen met de methode werken of in de bundels, krijgen ze na de les automatisch de suggestie om te gaan werken in leerdoelen die aansluiten bij de les (zie ook *Differentiëren in het “meer oefenen” gedeelte*). Hierbij krijgt de leerling alleen leerdoelen aangeboden die passend zijn bij zijn beheersingsniveau. Tijdens het werken met de methode kan de leerling ook zonder een les volledig af te ronden naar deze suggesties gaan.

Per leerdoel kan de leerling zien wat zijn beheersing is aan de hand van de beheersingsbalkjes. Afhankelijk van de klassenafspraken weten leerlingen welke leerdoelen ze nog moeten oefenen (zie ook *Leerdoelen behalen*). Hierdoor is het mogelijk om leerlingen te leren om op basis van hun eigen scores te kiezen in welke leerdoelen zij zichzelf willen verbeteren.

Remediëren na een methodetoets

Het is ook mogelijk om leerlingen remediërend aan leerdoelen te laten werken na het afnemen van een methodetoets. De remediëring gebeurt dan in de Werelden of via een bundel. Binnen Gynzy kun je als leerkracht bij elke toets de leerdoelen inzien. Onder elk leerdoel is aangegeven in welke Wereld en Eiland dit doel te vinden is. Indien je als leerkracht de toetsdoelen op het bord zet met de bijbehorende letter, zijn deze ook voor de leerling in de Werelden terug te vinden. Je kunt er ook voor kiezen om de toetsdoelen te verdelen over meerdere remediërende lessen. Wil je leerlingen niet zelf laten navigeren door de Werelden? Zet dan een bundel klaar met de toetsdoelen die voor specifieke leerlingen van belang zijn.

Remediëren in de Werelden

Als leerlingen werken in de Werelden hoeft de remediëring niet apart ingepland te worden. Indien leerlingen op basis van hun beheersing keuzes kunnen maken om leerdoelen te verbeteren, kunnen zij altijd extra oefenen met leerdoelen waar zij nog moeite mee hebben. Omdat er meerdere leerroutes ontstaan, kan het als leerkracht wel handig zijn om leerlingen hierin bij te sturen als dat nodig is. Wanneer een leerling moeilijk verder komt op een leerdoel, kan het helpen de leerling te laten oefenen met de leerdoelen die hier voorwaardelijk voor zijn.

Remediëren met bundels

Om leerlingen gericht aan een setje leerdoelen te laten werken, kun je voor een individuele leerling of een groepje leerlingen een Bundel klaarzetten. Hier kun jij dan als leerkracht zelf kiezen welke leerdoelen de leerlingen nog meer moeten oefenen (zie ook *Bundels*). Zet bijvoorbeeld een bundel klaar met toetsdoelen van het vorige blok die nog niet beheerst zijn of met doelen die terug gaan komen in de volgende niet-methodegebonden toets.

Actueel

Als leerkracht zie je bij **Actueel** de resultaten van leerlingen op lessen en sessies van de afgelopen 7 dagen. De resultaten komen meteen binnen als de leerlingen eraan werken. Je ziet hier dezelfde grijze, groene, oranje en rode streepjes, vinkjes, kruisjes en golfjes als bij de resultaten van de lessen. Je kunt ook op de symbolen klikken om te zien wat de leerling heeft geantwoord. Soms zie je hier twee screenshots, dan heeft de leerling de vraag twee keer verkeerd gemaakt. Dit kun je gebruiken tijdens de les, maar ook na de les om in te zien hoe de leerlingen de les hebben gemaakt en welke leerlingen nog extra instructie nodig hebben de volgende keer.

Resultaten bij de methode en bundels

Leerling

Na afloop van de les zien leerlingen per leerdoel hoeveel vragen ze goed en fout hebben gemaakt. Daarnaast krijgen de leerlingen aan het eind van de les of sessie, afhankelijk van hun resultaten, sterren of een kroon. De beheersing van het leerdoel wordt tevens direct aangepast, waardoor leerlingen ook aan de hand van het beheersingsbalkje met de diamanten hun huidige beheersing kunnen zien.

Leerkracht

Bij het werken in de methode of bundels kun je resultaten zien op lesniveau door de methode of bundel te openen. Door op het tabblad **Resultaten** te klikken, zie je tijdens de les de resultaten van de leerlingen binnenkomen. Dit maakt het mogelijk om op het moment dat de leerlingen werken, meteen extra uitleg te geven als je ziet dat er veel oranje golfjes of rode kruisjes verschijnen. Per opgave en per leerdoel zie je een symbool dat aangeeft hoe de leerling de vraag heeft gemaakt (zie *Onderwijskundige Verantwoording*).

Je kunt daarnaast ook snel een overzicht krijgen van de beheersing van alle leerdoelen die de afgelopen periode aan bod zijn gekomen, zoals bij een toets. Bij het werken via de methode, open je hiervoor de leskaart van de bloktoets. Bij het werken via de bundels of Werelden, maak je hiervoor een nieuwe bundel aan met alle relevante leerdoelen. In het leerdoelenoverzicht klik je vervolgens op 'Beheersing tonen'. Zo zie je de beheersing per leerdoel zonder dat je hiervoor de toets hoeft af te nemen. Wil je een momentopname van de vaardigheid van de leerlingen op deze belangrijkste leerdoelen in de speciale toetsflow (zie *Onderwijskundige Verantwoording*), dan kun je ervoor kiezen om de toets toch af te nemen. In de **Resultaten** zie je dan hoe goed de leerlingen op dit moment scoren op de leerdoelen van de toets.

Daarnaast is het ook mogelijk om te zien of de resultaten van leerlingen voldoen aan het niveau dat van hen verwacht mag worden. Dit kan via het tabblad **Groepsinzicht** onder **Inzicht** (de grafiek in de menubalk). Hier zie je in één overzicht de beheersing van jouw hele groep én de individuele leerlingen in jouw groep. Door de instellingen aan te passen, wordt ook een vergelijking met het verwachte beheersingsniveau mogelijk. Hierdoor zie je eenvoudig of jouw leerlingen op schema lopen richting de einddoelen van dit leerjaar.

Resultaten bij de Werelden

Leerling

De leerling kan in de Werelden zelf per leerdoel zien wat zijn beheersing is aan de hand van het beheersingsbalkje en de diamanten. Hierdoor is het mogelijk om leerlingen te leren om op basis van hun eigen scores te kiezen in welk leerdoel zij zichzelf willen verbeteren (zie ook *Plannen*). Daarnaast kan een leerling op een leerdoel in de Werelden klikken die nog gesloten is, om te zien welke voorwaardelijke leerdoelen hij eerst moet oefenen.

Leerkracht

Bij het werken in de Werelden wil je waarschijnlijk vaak de resultaten inzien op doelniveau. Deze resultaten worden getoond in de Werelden en bij **Inzicht**. In de Werelden zie je per Eiland hoeveel van jouw leerlingen de leerdoelen behaald hebben. Een leerdoel is behaald vanaf twee diamanten. Wanneer je op een leerdoel klikt, krijg je meer informatie over de beheersing van jouw groep. Je ziet welke leerlingen het leerdoel wel of niet behaald hebben. Ook zie je de beheersing van iedere leerling bij dat leerdoel. Deze informatie kun je bijvoorbeeld gebruiken bij het geven van instructie. Zo kun je nauwkeuriger de beheersingsniveaus van je leerlingen analyseren (zie *Onderwijskundige Verantwoording*). Wanneer een leerling een leerdoel behaald heeft, ligt aan de afspraken die je daarover hebt gemaakt (zie ook *Leerdoelen behalen*).

Bij **Inzicht** kun je de filters zo instellen dat je precies de resultaten krijgt die je wilt zien. De vaardigheid van elke leerling wordt continu bijgehouden. Elke opgave die de leerling beantwoordt, heeft invloed op zijn beheersing. In het tabblad **Groepsinzicht** zie je in één overzicht de beheersing van jouw hele groep én de individuele leerlingen in jouw groep. Door de instellingen aan te passen, wordt ook een vergelijking met het verwachte beheersingsniveau mogelijk. Hierdoor zie je eenvoudig of jouw leerlingen op schema lopen.

Resultaten op leerlingniveau

Als je bij **Actueel** of op een les- of doelkaart klikt op de naam van de leerling, kom je op de leerlingkaart. In de leerlingkaart krijg je voor een individuele leerling per vakgebied een overzicht over de resultaten. De resultaten zijn gerangschikt per domein. Je kunt doorklikken om resultaten op een kleiner niveau te bekijken, zoals op Eiland- of op dorpniveau.

Het is van belang alle gegevens in overweging te nemen bij het bepalen van de uiteindelijke beoordeling en voor het rapport dat je als leerkracht aan de leerling en ouders geeft. Wanneer de resultatenkoppeling hiervoor aan is gezet, wordt de beheersing op Wereldniveau van de leerjaardoelen (in een schaal van 0 - 100) iedere nacht naar ParnasSys of ESIS doorgezet. Lees in het **Kenniscentrum** meer over het interpreteren van de gegevens op de leerlingkaart.

Voorwoord

Dit **Didactisch Handboek** vormt een aanvulling op de **Onderwijskundige Verantwoording** (zie link)¹. Waar de verantwoording toelicht welke onderwijskundige redeneringen achter het ontwerp van Gynzy liggen, wordt in dit handboek uitgelegd hoe je als leerkracht je didactisch handelen kunt vormgeven.

Het document begint met een algemeen deel dat de verschillende keuzemogelijkheden binnen het adaptief leren in Gynzy toelicht en uitlegt hoe je deze instelt. Daarna wordt ingegaan op verschillende pedagogische en didactische onderwerpen die van belang zijn bij het lesgeven met Gynzy. Denk aan de inrichting van het leerklimaat, het plannen van de leerstof en het voorbereiden van de les. Als laatste wordt uitgelegd hoe je Gynzy kunt gebruiken tijdens het geven van de les zelf en na afloop daarvan.

Continu in ontwikkeling

Omdat het product continu in ontwikkeling is, is dit handboek dat ook. Op de website van Gynzy is daarom altijd de meest actuele versie te vinden.

Vragen en suggesties

Mocht je naar aanleiding van dit handboek nog vragen of suggesties hebben, aarzel niet om contact op te nemen. In ons **Helpcentrum** (zie link)² is veel aanvullende informatie te vinden over een diversiteit van onderwerpen. Je kunt altijd een belafsprake (zie link)³ maken met een van onze buddy's, maar je kunt ons ook bellen, mailen of chatten via het vraagteken in de menubalk.

telefoon: 040-4020907

e-mail: buddy@gynzy.com

¹<https://documenten.gynzykids.com/gynzy-verantwoording-algemeen.pdf>

²<https://help.gynzy.com/>

³<https://www.gynzy.com/buddy>

Inleiding

Binnen Gynzy zijn er veel verschillende mogelijkheden. Zo kun je werken via de methode, Werelden of bundels. Voordat je met Gynzy gaat werken is het handig om als team af te stemmen wat je als school wilt bereiken met Gynzy. Juist om ervoor te zorgen dat leerlingen een consistente schoolloopbaan ervaren, is het van belang gezamenlijk keuzes te maken over hoe je Gynzy in gaat zetten in de klassen.

Verschillende manieren van verwerken

Het adaptief leren van Gynzy bestaat uit drie verschillende onderdelen, welke onderling gecombineerd kunnen worden, waardoor allerlei verschillende werkwijzen ontstaan. In de praktijk zul je als leerkracht vaak één van deze onderdelen als basis gebruiken, waarbij de andere mogelijkheden eventueel als aanvulling gebruikt kunnen worden.

De eerste keuze die je als team maakt, is dus:

- Werken met de methode
- Werken met de Werelden
- Werken met bundels

Werken met de methode

Wanneer je kiest voor het werken met de methode, kies je ervoor om de structuur van opgaven en leerlijnen van een bestaande lesmethode te volgen. De leerdoelen uit de Gynzy leerlijn worden volgens dezelfde planning aangeboden als de blokken, lessen en toetsen van de gekoppelde methode. Alle leerdoelen uit de methode van het desbetreffende leerjaar worden behandeld. Het is dus belangrijk om een lesmethode te kiezen met een leerlijn die bij de school en populatie past.

Combineren

Wil je het werken met de methode combineren met het werken in de Werelden? Probeer dan eens om de leerdoelen uit de les op te zoeken in de Werelden. Aangezien leerlingen adaptief in Gynzy werken, krijgen leerlingen sneller opgaven aangeboden die passen bij hun niveau. Op de leskaart staat bij elk doel aangegeven in welke Wereld en Eiland het leerdoel te vinden is. Daarnaast kun je leerlingen ook stimuleren om zelf leerdoelen te kiezen die zij nog lastig vinden, bijvoorbeeld als onderdeel van de weektaak.

Wil je naast het werken met de methode ook bundels gebruiken? Probeer dan eens om een toetsbundel aan te maken met de doelen van het huidige blok, zodat je met een korte oefentoets kunt zien of leerlingen klaar zijn voor de bloktoets. Andersom kun je ook juist een toetsbundel maken met doelen van het volgende blok, zodat je de voorkennis van de leerlingen kunt testen en kunt bepalen welke leerdoelen meer of minder aandacht nodig hebben. Daarnaast kun je ook een diversiteit aan verhaalsommen klaarzetten in een leerbundel, zodat leerlingen zich kunnen voorbereiden op de niet-methodegebonden toetsen.

Let op: De adaptiviteit is beperkter bij het werken met de methode dan bij het werken in de Werelden of in de bundels. Aangezien de opbouw van de methode wordt gevolgd, geldt dit ook voor het aanbodtype van de opgaven. Hierdoor heeft de software minder keuze bij het selecteren van een volgende opgave dan bij de volledige adaptiviteit in de Werelden en in de bundels het geval is.

Werken met de Werelden

Wanneer je kiest voor het werken met de Werelden, kies je ervoor om de structuur van de methode los te laten en de opbouw van de gevolgde leerlijn te personaliseren. De volgorde waarin bepaalde doelen aan bod komen, kun je zelf bepalen (Zie ook *Plannen*). Maak samen met het team een planning die gebaseerd is op jullie visie of kijk naar je groep en kies op basis daarvan wat het beste is voor jouw leerlingen.

Keuzes

Het voordeel van werken in de Werelden, is dat je als leerkracht niet handmatig specifiek werk klaar hoeft te zetten. Als team maak je de keuze hoeveel inspraak leerlingen hebben in hun eigen leerproces:

- Regie bij de leerkracht. Dit houdt in dat je als leerkracht een planning van Eilanden en leerdoelen verzorgt waar leerlingen op bepaalde momenten mee aan het werk gaan. Wanneer je ziet dat een leerdoel voor een specifieke leerling te moeilijk of juist te makkelijk is, wijs je hen naar een alternatief leerdoel dat voor hen meer passend is. Eventueel blokkeer je Werelden en Eilanden die in deze periode niet relevant zijn, om leerlingen gemakkelijker naar de juiste leerdoelen te sturen.
- Regie bij de leerling. Je kunt er ook voor kiezen leerlingen meer regie te geven over hun eigen leerproces. Doordat bij elk Eiland en leerdoel de beheersing zichtbaar is, kun je leerlingen aanleren om zelf te kiezen voor welk doel zij nog extra oefening kunnen gebruiken. Door de voorwaarden binnen Gynzy, komt een leerling niet in aanraking met leerdoelen waar hij nog niet klaar voor is. Wel is het mogelijk dat leerlingen leerjaaroverstijgend gaan werken als zij veel voortgang maken binnen een specifiek domein.

Combineren

Wil je het werken met de Werelden combineren met een methode? Probeer dan eens om een methode te koppelen aan een groep zonder leerlingen, zodat alleen leerkrachten deze kunnen zien. Door een bloktoets of kwartaaltoets te openen, heb je een snel overzicht van de beheersing van leerlingen op de relevante doelen uit deze periode. Daarnaast kun je ervoor kiezen om per blok of kwartaal een eigen planning te maken in de Werelden en vervolgens in de methode de bloktoets of kwartaaltoets af te nemen als gezamenlijk meetmoment.

Wil je naast het werken met de Werelden ook bundels gebruiken? Probeer dan eens om een bundel klaar te zetten waarin leerdoelen van verschillende Eilanden en Werelden gecombineerd worden. Hierdoor kunnen leerlingen de leerdoelen door elkaar heen oefenen, zonder dat deze geïsoleerd worden aangeboden. Daarnaast kun je leerlingen aan de hand van hun eigen planning laten aangeven wanneer zij denken een leerdoel voldoende te beheersen en dit te toetsen met een korte toetsbundel.

Tip: Een overstap naar volledig werken in de Werelden vergt enige kennis en voorbereidingstijd. Plan hiervoor voldoende tijd in en neem contact op met een buddy voor extra aandachtspunten.

Werken met bundels

Wanneer je kiest voor het werken met bundels, kies je ervoor om een gerichte set leerdoelen klaar te zetten voor een specifieke leerling, een groepje leerlingen of de hele groep. Waar je de keuze voor specifieke leerdoelen op baseert, bepaal je als leerkracht zelf. Gebruik je de leerlijn van een methode of maak je je eigen planning? Door het snelle inzicht in de leerlijn, het referentieniveau en leerjaar van een doel en de beheersing van de leerlingen, kun je elke bundel volledig op maat maken. Door het verschil tussen de leermodus en toetsmodus, kun je zelf bepalen of leerlingen bijvoorbeeld feedback en hints kunnen krijgen. Een bundel kun je ook handig inzetten naast je methode, bijvoorbeeld als weektaak of als huiswerk.

Naast het zelf samenstellen van een bundel kun je ook kiezen uit een van onze kant-en-klare bundels. Bij deze bundels is er door de onderwijskundigen van Gynzy al een setje leerdoelen samengesteld, waardoor jij als leerkracht deze alleen nog maar hoeft toe te activeren voor je leerlingen.

Keuzes

Het voordeel van werken met bundels, is dat het onderwijsaanbod eenvoudig op maat gemaakt kan worden. Bij het aanmaken van iedere bundel maak je daarom de volgende keuze:

- Aanbod voor de hele groep. Je kunt ervoor kiezen om met een aantal muisklikken voor jouw hele groep werk klaar te zetten. Hiermee volg je bijvoorbeeld de groepsplanning die je van tevoren voor een dag of week gemaakt hebt. Daarnaast heb je een overzicht van de beheersing van jouw leerlingen op de leerdoelen die je geselecteerd hebt. Door bundels klaar te zetten voor de hele groep, weet je zeker dat leerlingen aan dezelfde leerdoelen gewerkt hebben.
- Gedifferentieerd aanbod. Bij het aanmaken van elke bundel kun je zelf instellen voor welke leerlingen deze beschikbaar moet komen. Je kunt hierdoor eenvoudig differentiëren in het aanbod, door voor verschillende (groepjes) leerlingen steeds verschillende leerdoelen klaar te zetten. Selecteer voor leerlingen die wat meer tijd nodig hebben bijvoorbeeld minder opgaven per doel of selecteer voor plusleerlingen uitdagende doelen als aanvulling op de reguliere lesstof. Zo werkt elke leerling aan de doelen die voor hem op dit moment het meest relevant zijn.

Leerlingen en groepen

Om met het adaptief leren aan de slag te gaan, dien je jouw leerlingen en groepen in jouw account te hebben staan. Dit doe je in het **Leerlingbeheer** (de drie poppetjes in de menubalk). Leerlingen die al eerder zijn aangemaakt in Gynzy, kun je eenvoudig terugvinden. Nieuwe leerlingen kun je middels de UWLR-koppeling (ParnasSys of ESIS), de EDEXML-import, of handmatig aanmaken. In het **Helpcentrum** staat stap voor stap beschreven hoe je dit kunt doen. Wanneer leerlingen al met Gynzy hebben gewerkt voordat de school de ParnasSys- of ESIS-koppeling geactiveerd heeft, kun je de oude accounts aan de gesynchroniseerde accounts koppelen. Dit staat tevens beschreven in ons **Helpcentrum**.

Tip: Als je al leerlingen in je account hebt staan, kun je in het **Leerlingbeheer** de pincodes en gebruikersnamen van je leerlingen nog aanpassen. Ook kun je ze printen, met QR-code. Handig om uit te delen!

Duo-leerkrachten

Leerkrachten kunnen ieder hun eigen account gebruiken en de instellingen en resultaten van dezelfde groepen leerlingen bekijken. Op die manier kun je samen met je duo-collega dezelfde groep leerlingen bedienen.

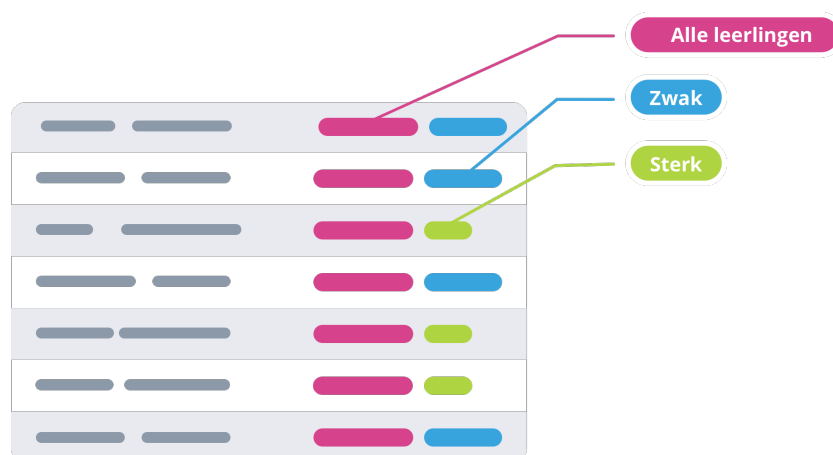
(Sub)groepen instellen

Nadat de leerlingen zijn toegevoegd, kun je hen verder indelen in groepen en subgroepen. Zo kan het handig zijn om leerlingen met een vergelijkbare behoefte te clusteren. Deze groepen kun je ook later op elk gewenst moment toevoegen en aanpassen. Je kunt zelf bepalen hoeveel groepen je aanmaakt. Rechts bovenin het scherm kun je bij de groepsiconen aangeven van welke gekoppelde groep je de gegevens wilt zien.

Je kunt bijvoorbeeld al je leerlingen koppelen aan dezelfde groep, wanneer je voor je hele klas dezelfde zaken wilt instellen. Daarnaast kun je jouw leerlingen ook nog aan een aantal aparte groepen koppelen. Heb je bijvoorbeeld een leerling in de groep die voor rekenen in een ander leerjaar werkt, dan kun je voor deze leerling de methode van een hoger of lager leerjaar koppelen zonder dat de rest van de groep deze methode ziet. Of je kunt voor bepaalde groepen apart van elkaar lessen en Eilanden open/dicht zetten.

Let op: De leerlingen krijgen de namen van de groep(en) waar ze in zitten ook te zien. Overweeg daarom de keuze van je groepsnamen. Zo kun je ervoor kiezen om bijvoorbeeld de sterkere leerlingen als “vuurtorens” te bestempelen en je zwakkere leerlingen als “lichtboeien”.

Combinatiegroepen

Binnen Gynzy zijn er een aantal dingen die je helpen om ook in combinatiegroepen fijn te werken. Zo kun je voor meerdere leerjaren een methode koppelen (zie ook *(Sub)groepen instellen*). Daarnaast staat bij ieder leerdoel, bijvoorbeeld op de doelkaart en in de doelenboekjes, in welk leerjaar het leerdoel veelal voorkomt (zie ook *Plannen*).

Op de pagina **Inzicht** (de grafiek in de menubalk) zie je de resultaten van de leerlingen in de actieve groepen. Zo krijg je de resultaten te zien van alle leerlingen van je volledige combinatiegroep of zie je alleen de resultaten van één van je groepen. Op deze manier zie je alleen de resultaten en scores die je zelf wilt inzien.

Op de pagina **Actueel** (het oogje in de menubalk) zie je in één overzicht wat alle leerlingen uit je combinatiegroep aan het doen zijn. Omdat je hier zelf kunt kiezen van welk(e) groep(en) je de gegevens wilt inzien, kun je dit zowel van de hele klas als per leerjaar bekijken.

Methodes, Werelden en bundels

Methode koppelen

Op de pagina **Adaptief leren** (de planeet in de menubalk) kun je jouw groep(en) koppelen aan iedere gewenste methode:

1. Klik op 'Adaptieve leerstof aanpassen' (rechts onderin).
2. Klik op '+ Voeg toe'.
3. Kies voor welk vak je een nieuwe methode wilt toevoegen.
4. Kies bij *Methode/Werelden* je eigen methode. Alle beschikbare methodes staan hier bij. Mis je jouw methode? Laat het ons weten en wij kijken met jou naar een oplossing.
5. Kies bij *Leerjaar* het leerjaar van je klas.
6. Kies bij *Groep* voor je eigen aangemaakte groep (zie (Sub)groepen instellen). Je kunt verschillende groepen aan verschillende methodes of leerjaren koppelen.
7. Vink indien gewenst de *Adaptiviteit* uit (zie Leren met de methode).
8. Vink indien gewenst de *Resultatenkoppeling* aan wanneer je in ParnasSys of ESIS je resultaten wilt opslaan.
9. Klik op 'Opslaan' en klik op 'Klaar'.

Wanneer je met een combinatiegroep met de methode werkt, kun je voor iedere leerjaargroep apart een methode koppelen (zie ook *Combinatiegroepen*). Zo kan iedere groep in zijn eigen leerjaar werken.

Werelden koppelen

Werelden koppel je op dezelfde manier als methodes. Bij *Methode/Werelden* kies je vervolgens voor 'Ik wil in de Werelden werken'. De Werelden zijn leerjaaroverstijgend en hoeven dus altijd maar één keer per leerling gekoppeld te worden.

Bundels klaarzetten

Op de pagina **Bundels** (het klembord in de menubalk) kun je voor jouw leerling(en) en/of groep(en) een bundel met een set specifieke leerdoelen klaarzetten. Je kunt deze zelf samenstellen of je kunt kiezen voor een van onze kant-en-klare bundels. Om zelf een bundel samen te stellen doorloop je de volgende stappen:

1. Klik op 'Nieuw'.
2. Kies voor welk vakgebied, welk leerjaar en welke modus je een bundel wilt aanmaken.
3. Klik op 'Volgende'. Jouw bundel is nu een concept en kun je blijven aanpassen totdat je deze activeert.
4. Klik op 'Stel zelf samen'.
5. Klik op 'Leerlingen toevoegen' om groep(en) en/of leerling(en) toe te voegen.
6. Klik op 'Leerdoelen toevoegen' om maximaal 26 leerdoelen toe te voegen. Je kunt door de leerlijn zoeken of deze doorbladeren.
7. Kies voor elk toegevoegde leerdoel of er 3, 6 of 12 opgaven worden aangeboden.
8. Bekijk eventueel de beheersing bij de leerdoelen of je de selectie van leerlingen of leerdoelen wilt veranderen. Zet hiervoor het schuifje *Beheersing tonen* aan.
9. Klik op 'Activeren' als jouw bundel gereed is, zodat hij zichtbaar wordt in de leerlingomgeving.

Om een kant-en-klare bundel samen te stellen doorloop je de volgende stappen:

1. Klik op 'Alle kant-en-klare bundels zien'.
2. Kies van welk vakgebied en welk leerjaar je de kant-en-klare bundels wilt zien.
3. Klik op een kant-en-klare bundel om de inhoud van de bundel te bekijken.
4. Klik op 'Toevoegen'. Jouw bundel is nu een concept en kun je blijven aanpassen totdat je deze activeert.
5. Klik op 'Leerlingen toevoegen' om groep(en) en/of leerling(en) toe te voegen.
6. Bekijk eventueel de beheersing bij de leerdoelen of je de selectie van leerlingen of leerdoelen wilt veranderen. Zet hiervoor het schuifje *Beheersing tonen* aan.
7. Klik op 'Activeren' als jouw bundel gereed is, zodat hij zichtbaar wordt in de leerlingomgeving.

 Let op: Nadat een bundel geactiveerd is, kun je geen inhoudelijke aanpassingen meer aan de leerdoelen doen. Wel kun je nog de naam van de bundel aanpassen en de leerlingen voor wie de bundel klaar staat aanpassen. Als je de leerdoelen in een gemaakte bundel wilt aanpassen, kun je deze dupliceren en de aangepaste kopie activeren.

Tip: Gebruik tijdens het toevoegen van leerdoelen de zoekterm 'context' om een diversiteit aan verhaaltjessommen klaar te zetten voor jouw leerlingen. Handig voor de aanloop naar niet-methodetoetsen of als herhaling aan het einde van het schooljaar.

Startniveau

Bij **Adaptief leren** en op de bundelpagina kun je voor elke leerling per leergebied het startniveau instellen. Dit startniveau zorgt ervoor dat de leerling kan starten op een passende plek in de leerlijn. Wanneer je het startniveau toepast, krijgen de leerlingen een fictieve beheersing op leerdoelen van voorgaande leerjaren. Deze beheersing wordt alleen toegekend aan leerdoelen waaraan nog niet eerder gewerkt is. Het startniveau stel je voor ieder vakgebied in bij de start van het schooljaar.

Je stelt de startniveaus als volgt in:

1. Ga naar de pagina **Adaptief leren** (de blauwe planeet in de menubalk).
2. Klik op 'Adaptieve leerstof aanpassen'.
3. Klik op 'Startniveau leerlingen'.
4. Kies een 'Leergebied'.
5. Kies een *Nieuw Startniveau* voor de hele groep. Pas eventueel per leerling het niveau aan.
6. Klik op 'Bevestigen'.
7. Controleer de nieuwe startniveaus van je leerlingen.
8. Klik op 'Opslaan'. Herhaal eventueel de stappen voor een volgend leergebied.

Invalleerkracht

Voor de invalleerkracht is het belangrijk dat een aantal punten en handige tips ergens beschikbaar zijn. Zorg ervoor dat je ergens in je groepsmap een korte uitleg geeft over het werken met Gynzy en de keuzes die daarbij gemaakt zijn.

Inlogcodes

Voor de invalleerkracht is het allereerst belangrijk om de juiste inlogcodes te hebben. Zorg ervoor dat er voor deze leerkracht een eigen account klaar staat en koppel daar de juiste groepen aan in Leerlingbeheer. Op deze manier heeft de invaller direct zicht op de gekoppelde lessen en/of Werelden en leerlingresultaten. Vertel ook waar de leerkracht de inlogcodes van de leerlingen kan vinden, mocht een leerling zijn inlog kwijt zijn.

Manier van werken

Geef in het kort weer hoe je werkt met Gynzy. Volg je de methode, werk je in de Werelden of staat er werk klaar in een bundel? Waar kan de leerkracht de les van vandaag, het Eiland van vandaag of de relevante bundel vinden? Vertel ook hoe de invalleerkracht de instructie moet geven en waar de leerkracht deze kan vinden. Belangrijk hierbij is dat je aangeeft op basis waarvan je instructie geeft (zie Instructie).

Afspraken met leerlingen

De invalleerkracht moet ook op de hoogte zijn van belangrijke afspraken met de leerlingen. Werken de leerlingen helemaal zelfstandig of mogen ze hulp vragen bij elkaar of de leerkracht? Mogen leerlingen verder werken wanneer ze klaar zijn met de les, bundels of sessies?

Resultaten

Vertel in het kort waar de invalleerkracht de resultaten kan vinden. Voor een invalleerkracht zijn met name de resultaten bij **Actueel** van belang. Ook de resultaten die zichtbaar zijn bij een les, bundel of leerdoel, kunnen handig zijn voor een invalleerkracht omdat zij daarop haar instructie kan inrichten.

Inleiding

Je klassenmanagement wordt altijd beïnvloed door de materialen en middelen die je inzet. Zaken zoals werkboekjes, schriften, papier, potloden en groepsgesprekken zijn analoge middelen. Deze versterk je met digitale middelen zoals die van Gynzy. Al deze gereedschappen samen vormen de toolbox die je als leerkracht kunt inzetten in jouw dagelijkse lespraktijk. Wanneer elke leerling met een “eigen” device en eventueel een (deels) eigen leerroute werkt, vraagt dit om passend klassenmanagement. Diverse aspecten van dit klassenmanagement worden hier toegelicht.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Het kan handig zijn om met de klas afspraken te maken over hoe je met de devices omgaat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan wanneer ze op tafel mogen liggen, wanneer ze gebruikt worden of welke dingen je ermee mag doen. Een andere invalshoek kan zijn dat je met elkaar niet het handelen, maar de uitgangspunten vaststelt; bijvoorbeeld het respecteren van degene die het woord heeft (niet op je scherm kijken als een ander iets vertelt) en het kunnen vertrouwen op elkaar (zeggen wat je doet en doen wat je zegt). Een voortvloeisel van deze afspraken is dat de leerlingen hiermee verantwoordelijkheid leren nemen over hun handelen (in dit geval gerelateerd aan werken met devices). Daarop aansluitend geef je leerlingen ook eigenaarschap over hun eigen leerproces in individuele planningen.

Monitoren en sturen

Het kan uitdagend zijn om in de gaten te houden waar je leerlingen zich mee bezig houden wanneer ze met hun device bezig zijn. Gynzy biedt jou als leerkracht de keuze om de mogelijkheden voor leerlingen te beperken door bepaalde lessen, bundels, Werelden of Eilanden dicht te zetten. Hiermee weet je zeker dat je leerlingen niet met de door jouw dichtgezette onderdelen aan de slag gaan (zie ook *Actueel*). Via de pagina **Actueel** kun je zien wat de leerlingen op dat moment in de Gynzy omgeving aan het doen zijn. In woorden wordt weergegeven met welke les, welk leerdoel of met welke Kids tool hij bezig is en grafisch wordt het verloop getoond.

Vertrouwen

Wanneer je met je leerlingen afspraken hebt kunnen maken over verantwoordelijkheid, kan je er ook voor kiezen om alles open te laten staan en op het vertrouwen te bouwen dat je leerlingen met de juiste oefeningen bezig gaan. Vooral in een situatie waarin alle leerlingen eigen routes volgen, maar ook wanneer er in mindere mate gepersonaliseerd geleerd wordt, is het al snel vrij bewerkelijk om de juiste zaken open en dicht te zetten. Wanneer je dit vergelijkt met analogoos klassenmanagement, dan haal je ook geen pagina's uit het werkboek. Tegelijkertijd ben je als leerkracht te allen tijde in staat om op de pagina **Actueel** te bekijken wat je leerlingen de afgelopen 7 dagen gedaan hebben (zie ook *Resultaten*). Hier kan je indien nodig ook direct signaleren dat leerlingen met andere dingen bezig zijn dan je van ze had verwacht.

Leerdoelen behalen

Vanaf een beheersing van twee diamanten is een leerdoel behaald. Deze beheersing kan behaald zijn doordat de leerling voldoende opgaven goed gemaakt heeft, of door het instellen van het startniveau waarbij een fictieve beheersing is toegekend. Twee diamanten is ook de grens voor voorwaardelijke leerdoelen. Eerst moet aan de voorwaardelijke leerdoelen worden voldaan, voordat de leerling met het volgende leerdoel kan starten. Zo moet een leerling aantonen dat hij getallen t/m 100 kan structureren om ermee te gaan optellen en aftrekken. Twee diamanten geeft dus aan dat de leerling het leerdoel voldoende beheerst om door te gaan naar het volgende leerdoel. Het hoeft echter niet voor alle leerlingen als grens te gelden. Je kunt hier per leerling een onderscheid in maken. Je kunt bijvoorbeeld bij plusleerlingen afspreken dat ze tot drie diamanten werken.

Ouderbetrokkenheid

Wanneer je ouders ook wil betrekken bij het leerproces, kan je dit op verschillende manieren doen. Ouders kunnen zelf met de leerling thuis meekijken in hun account. Zo kunnen ze van de lessen in het weekoverzicht zien welke lessen met sterren of een kroontje zijn afgerond en bij de bundels wordt het voltooide werk afgevinkt. Wanneer in de Werelden gewerkt wordt, kunnen de ouders bovendien meekijken met de beheersing op de leerdoelen.

Thuiswerken

Heeft jouw school de opvatting dat leren elders verder gaat, dan kun je leerlingen het device en/of de inloggegevens meegeven voor thuis. Thuis kunnen ze verder oefenen met de leerdoelen die je op school hebt afgesproken, of naar eigen inzicht. Of ze thuis meer of minder doen dan afgesproken, kan je terugzien op de pagina **Actueel**. Ook kunnen leerlingen hun lessen of taken die op school niet af zijn gekomen, thuis verder afmaken. Daarnaast kan je met je leerlingen afspreken of het al dan niet de bedoeling is thuis lessen te maken (vooruit te werken).

Fouten maken

Leerlingen krijgen opgaven passend bij hun niveau. Om een constante mate van uitdaging te borgen, kan het voorkomen dat een leerling na het goed beantwoorden van een aantal opgaven een opgave tegenkomt die hij moeilijk vindt of nog niet begrijpt. De leerling heeft hier de gelegenheid zijn grenzen te verleggen. Wanneer hij de vraag niet snapt of niet weet hoe hij bij het juiste antwoord kan komen, kan hij in veel gevallen in eerste instantie de hint raadplegen. Die helpt hem een stap in de goede richting, zonder het antwoord weg te geven. Als dit niet genoeg helpt, kan hij een medeleerling of jou vragen om uitleg. Ook hier is het van belang dat de leerling altijd zelf tot zijn antwoord komt.

Wanneer een ander een antwoord invult, voorzegt of op een andere manier te sterk helpt, denkt het systeem dat de leerling dit gedaan heeft en zal zijn score en volgende vragen onterecht hierop aanpassen naar een hoger niveau. Hierdoor zal de leerling nog moeilijkere vragen krijgen aangeboden om aan te sluiten bij zijn veronderstelde niveau.

Wanneer het wegens technische redenen niet mogelijk is om een opgave te maken, kan deze overgeslagen worden. Dit heeft geen invloed op de beheersing, leerlingen krijgen erna een opgave aangeboden van een vergelijkbare moeilijkheidsgraad. Daarom raden we aan om lastige opgaven *niet* over te slaan. De overgeslagen opgaven kun je als leerkracht terugzien in de **Resultaten** van de les, op de pagina **Actueel** of in de doelkaart als grijze streepjes.

Bibliotheek en bord

De **Bibliotheek** (de gekleurde boeken in de menubalk) bevat een grote hoeveelheid lesideeën, tools en sjablonen die je in de bordomgeving van Gynzy (achter de oranje “scribble” links onderin) kunt gebruiken bij je instructie. Zo zijn er diverse tools voor rekenen en spelling, bijvoorbeeld een *instructieklok*, een *rekenrek* en een *flitser*. Maar er zijn ook leuke *Beweegbreaks* of spel tussendoor een *Gynzy Gameshow* passend bij een relevant thema.

Met deze tools kun je ook jouw eigen instructies maken bij de leerdoelen van een les, bundel of Wereld. In de bordomgeving kun je jouw eigen tekst, afbeeldingen, tekeningen en praktische tools zoals een *timer* of een *stoplicht* toevoegen. Lessen kun je opslaan en vervolgens delen met je collega's via de schoolmap. Meer informatie over het gebruik van het digibord kun je vinden in het **Kenniscentrum**.

Daarnaast biedt Gynzy ook verschillende **Trainers** en **Kids Tools** (zie de tabbladen binnen de **Bibliotheek**) waarmee je leerlingen extra kunt laten oefenen met specifieke onderwerpen zoals *tafels*, *topografie* en *werkwordsvormen*. Ze bevatten een klassikaal én individueel element. Bij ‘Oefenstof kiezen’ kun je eerst het onderwerp klassikaal oefenen, daarna kun je hem klaarzetten als huiswerk voor de leerlingen.

Het klaslokaal

Materialen

Onderwijs is niet beperkt tot de digitale wereld. Het basisonderwijs is er immers op gericht om de leerlingen voor te bereiden op de wereld in al haar verschijningsvormen. Sommige leerdoelen vereisen daarom het handelen met fysiek materiaal. Gynzy heeft bij deze leerdoelen werkbladen ontwikkeld. Aan de hand van deze werkbladen kan een leerling in de fysieke wereld opgaven maken waar vaak materialen (zoals een maatbeker, liniaal, blokjes of dergelijke) bij nodig zijn. Op elke doelkaart, leskaart en blokkaart staat aangegeven welke materialen en/of werkbladen eventueel nodig zijn. Wanneer je jouw lessen voorbereidt, kun je dus vooraf de benodigde werkbladen uitprinten en materialen klaarleggen.

Klassikaal werken

Wanneer je het belangrijk vindt om (ook) klassikaal te werken, is er binnen Gynzy altijd ruimte om dit te doen. Je kunt altijd beginnen met een gezamenlijke opening, waarna je de instructie verder toespitst op subgroepjes of individuele leerlingen. Wanneer je werkt via de methode, betekent dit dat alle leerlingen aan dezelfde leerdoelen werken. Als leerkracht kun je dan klassikale instructie geven op de leerdoelen van de les. Wanneer je werkt via de Werelden of bundels, werken de leerlingen met de planning die jij als leerkracht hebt gemaakt. Op deze manier kun je nog steeds klassikale instructie geven op de leerdoelen die aan bod komen volgens jouw planning. Wanneer je volledig werkt via de Werelden, is het in een aantal gevallen ook een optie om klassikaal instructie te geven op Eilandniveau, waarbij je binnen jouw instructie differentieert op de niveau- en behoeftesverschillen in je klas.

Leerstof en leerlijnen

In de Nederlandse onderwijswet staat niet specifiek vastgelegd wat er per leerjaar geleerd moet worden. Als school kun je hier dus zelf een selectie en volgorde in bepalen. Er zijn wel diverse aanbevelingen van onder andere het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling (SLO) die jou kunnen helpen bij het vaststellen van een planning van de leerstof. Wanneer je werkt met een lesmethode, is er al een planning aanwezig. Als je van deze methodeplanning af wil wijken of zelf een planning wil maken voor je klas of met je leerling, kan je deze op basis van verschillende bronnen opbouwen. Voorbeelden van deze bronnen zijn:

- SLO (TULE) tussen- en kerndoelen (zie link)⁴
- Referentiekader taal en rekenen (zie link)⁵
- Leerlingvolgsysteem en niet-methodegebonden toetsen (doelen per toets)
- (oude) lesmethode
- Gynzy leerlijnen (zie link)⁶: rekenen, spelling, grammatica, woordenschat en cijfers & letters. Deze leerlijnen vormen de basis van de software (zie Onderwijskundige Verantwoording) en zijn visueel terug te vinden in de leerkrachtomgeving bij de *Documentatie*-knop (het grijze boek in de menubalk).

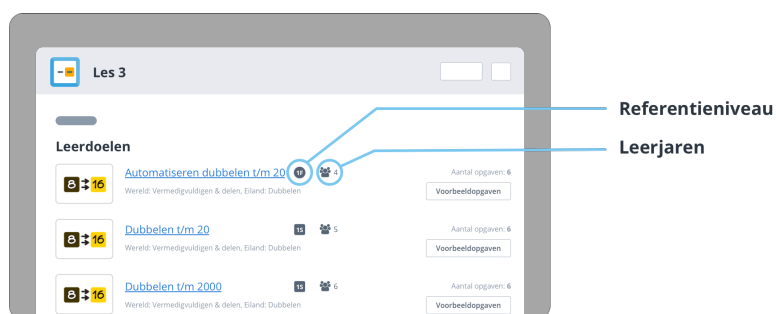
Gynzy leerlijnen

Veel leerdoelen komen niet uitsluitend in één leerjaar voor, maar worden in meerdere leerjaren aangeboden. Voor een groot deel van de leerdoelen geldt wel dat de focus van de instructie op één leerjaar valt; in andere leerjaren wordt dan op dit leerdoel teruggekomen middels herhaling of uitbreiding (zie ook *Leerjaren*). Als leerkracht zou je met je team kunnen afstemmen of je een (bestaande) planning aanhoudt of dat je zelf een selectie maakt van leerdoelen in je aanbod. Daarnaast kun je afstemmen hoe je de geselecteerde leerdoelen over de leerjaren heen wilt verdelen of inplannen. Vervolgens kan je de leerdoelen binnen jouw leerjaar inplannen. Dit kan je per maand, kwartaal, semester of andere periode doen. Bij het indelen van de leerdoelen kan je rekening houden met leerjaren, referentieniveaus en herhaling.

Leerjaren

In het leerdoelenoverzicht, visuele leerlijn en op iedere doelkaart staat aangegeven in welke leerjaren een doel veelal voorkomt. Op basis hiervan kan je bepalen wanneer je de leerdoelen wilt behandelen. Je kunt er bijvoorbeeld voor kiezen om een bepaald leerdoel volledig in één leerjaar te behandelen. Dan weet je dat jouw leerlingen dit leerdoel op een gegeven moment en in ieder geval aan het einde van het leerjaar goed moeten beheersen. Als een leerdoel over meerdere leerjaren gespreid is in je planning, betekent dit dat je leerlingen dit leerdoel niet al in het eerste leerjaar volledig hoeven te beheersen, omdat de voortzetting van de beheersing van dat leerdoel voor het volgende leerjaar gepland staat.

Referentieniveaus

⁴<https://www.slo.nl/thema/meer/tule/>

⁵<https://www.slo.nl/thema/meer/taal-rekenen/>

⁶<https://www.gynzy.com/nl/verwerking/>

In dezelfde overzichten staat naast het leerjaar ook aangegeven bij welk referentieniveau een leerdoel aansluit. Deze informatie kun je gebruiken bij het maken van keuzes bij de selectie en inplanning van leerdoelen. Zo zou je ervoor kunnen kiezen om naast een reguliere planning met streefdoelen (1S/2F) een extra planning te maken met fundamentele doelen (1F) voor leerlingen waarvoor de reguliere planning te hoog gegrepen blijkt. Hiernaast zou je een selectie van extra doelen (1X/3F) kunnen maken om op te nemen in je planning voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben. Een andere keuze kan zijn om eerst alle leerlingen volledig aan de fundamentele doelen te laten werken en daarna achtereenvolgens de streefdoelen en extra doelen te behandelen. De fundamentele doelen zijn voorwaardelijk voor de streefdoelen: leerlingen dienen deze per onderwerp voldoende te beheersen, alvorens ze verder gaan met de streefdoelen.

Sleuteldoelen rekenen

De Gynzy leerlijn (en Werelden) voor rekenen bevat meer leerdoelen dan aangeboden en beheerst hoeven te worden. Denk hierbij aan de diversiteit van rekenstrategieën die beschikbaar zijn of tussenstapjes om een groter omvattender doel te kunnen beheersen. Om handvatten te bieden bij het maken van keuzes rondom de selectie van leerdoelen, zijn zogenaamde "sleuteldoelen" gemarkeerd. Dit zijn leerdoelen waar vrijwel iedere leerling langs komt of langs zal moeten gaan. Deze kun je als basis nemen van je planning (eventueel kun je er een paar wegstrepen). Vervolgens vul je deze basis aan met leerdoelen die een (reken)strategie behandelen die aansluit bij jullie schooldidactiek. Een leerling hoeft immers niet per se alle strategieën te beheersen. Daarnaast kun je jouw planning nog aanvullen met leerdoelen die een brug vormen als tussenstap tussen sleuteldoelen.

Planning maken

Keuzes

Er zijn verschillende niveaus waarop een planning van de leerdoelen gemaakt kan worden, welke elkaar niet uitsluiten. Op de volgende gebieden moet je als team dus keuzes maken:

- Planning op schoolniveau. In welk leerjaar wil je welke leerdoelen gaan aanbieden? Welke leerstrategieën gebruiken jullie hiervoor? Samen met het team maak je voor jullie school een leerjaarplanning, zodat deze passend is bij de visie van de school en de behoeften van jullie populatie.
- Planning en aanpassingen op groepsniveau. Zodra de planning op schoolniveau duidelijk is, is het de vraag in hoeverre je deze planning groepsspecifiek wilt maken. Krijgen alle groepen binnen een leerjaar op elk moment dezelfde doelen aangeboden of maken de verschillende leerkracht een eigen planning gebaseerd op hun specifieke groep leerlingen? Maken jullie gebruik van wisselende thema's waarvoor je ieder jaar de planning wilt bijstellen? Het is aan te raden om keuzes op groepsniveau altijd te maken in samenspraak met collega's uit dezelfde bouw, zodat een doorgaande leerlijn gecreëerd wordt.
- Planning en aanpassingen op individueel niveau. Naast het doen van individuele aanpassingen aan de groepsplanning, is het natuurlijk ook mogelijk om voor leerlingen een volledig individuele leerlijn op te stellen. Op deze manier kun je dus volledig tegemoet komen aan de leerbehoeften van leerlingen.

Herhaling

Omdat herhaling van groot belang is bij het leerproces, is dit onmisbaar in een goede planning. In de lesmethodeplanning wordt vaak al aandacht besteed aan herhaling. In je eigen planning kan je dit zelf indelen. Kies er bijvoorbeeld voor om de leerdoelen extra te herhalen:

- waarvan je vermoedt dat die extra oefening behoeven.
- waarvan je hebt gemerkt dat leerlingen moeite hadden tijdens de behandeling hiervan.
- die worden getoetst in de methode.
- die worden getoetst in niet-methodegebonden toetsen.

Wanneer leerlingen opnieuw met een leerdoel oefenen, kan het zijn dat hun score op dat leerdoel afneemt, omdat ze meer fouten maken. Dit geeft aan dat hun beheersing is afgenomen, mogelijk omdat de kennis en vaardigheden zijn weggezaakt na verloop van tijd. Het inplannen van voldoende herhaling kan dit voorkomen.

Jaarplanningen en periodeplanningen

Voor het indelen van je leerstof kun je gebruikmaken van een lege tabel. Begin hierbij met de jaarplanning, welke je gedetailleerder uitwerkt in de periodeplanning. Aan de linkerkant van de planning bepaal je het aantal periodes of weken. Bovenin voeg je per Wereld een kolom toe. Vervolgens geef je in elke cel aan welke Eilanden of leerdoelen je in die periode per Wereld wil behandelen.

Tip: Maak gebruik van de voorbeeldjaarplanningen van Gynzy met daarin alle sleuteldoelen op Eilandniveau. In deze jaarplanningen is rekening gehouden met volgordes (voorwaardelijkheden) van de leerdoelen en met afnamemomenten van niet-methodetoetsen.

Aan de hand van deze voorbeeldjaarplanning kun je vervolgens een periodeplanning maken door leerdoelen te selecteren en zowel strategiedoelen als automatiseerdoelen toe te voegen op passende momenten.

Weekplanningen

Wanneer je voor je klas binnen je leerjaar plant welke leerdoelen wanneer worden aangeboden, kan je dit op verschillende manieren aanpakken. Een mogelijkheid is om bijvoorbeeld op 3 dagen een vaste Wereld af te spreken, op één dag de overige Werelden te rouleren en op een dag een vrije Wereldkeuze te bieden. Een andere optie zou kunnen zijn dat je elke week volledig wijdt aan één van de Werelden. Op die manier kun je voor je leerlingen en jezelf een structuur bieden om binnen de Werelden te werken. Aan de hand van de behaalde resultaten van je klas kun je uiteraard bijsturen in je planning om de leerdoelen te oefenen die extra aandacht behoeven.

Individuele planningen

Het inplannen van leerdoelen kan je op klassenniveau doen of op leerlingniveau. Op leerlingniveau kan je bijvoorbeeld periodiek (bijv. elke 6 weken) samen met de leerling een leerplan maken. Hierin stel je samen vast aan welke leerdoelen (en tot op welk beheersingsniveau) gewerkt gaat worden. Na deze periode evalueer je met de leerling wat wel en niet gelukt is en hoe dit is gegaan. Hiermee geef je eigenaarschap aan de leerling over zijn eigen leerproces. Ook raakt de leerling geoefend in het leren plannen en het reflecteren hierop. Dit leerplan kan je natuurlijk ook bijstellen aan de hand van de behaalde resultaten. Als alternatief voor persoonlijke leerplannen, zou je ook leerplannen voor groepjes van leerlingen met een vergelijkbare leerbehoefte kunnen maken.

Tip: Wanneer je werkt met individuele planningen, kun je gebruik maken van de **Doelenboekjes**. Hierin kun je voor een dag, week of periode samen met de leerling vastleggen aan welke leerdoelen gewerkt gaat worden en waar naartoe gewerkt moet worden.

Stappenplan leerdoelen plannen

1. Stel met het schoolteam vast welke leerdoelen je in welk leerjaar wil behandelen.
2. Kies de rekenstrategieën die jullie de leerlingen schoolbreed willen aanbieden.
3. Bepaal binnen jouw leerjaar welke leerdoelen je wanneer aan wil bieden. Denk hierbij ook aan het inplannen van voldoende herhalingsmomenten.
4. Maak (met je leerlingen) een leerplan voor een specifieke periode.

In het **Helpcentrum** kun je een uitgebreider stappenplan en handreikingen vinden voor het plannen en werken met een eigen leerlijn.

Beginsituatie

Voor het geven van instructie is het belangrijk om te weten welke leerlingen op welke leerdoelen instructie nodig hebben. Aan de hand van de beheersing die bij ieder leerdoel weergegeven staan, kun je leerlingen in groepen verdelen. Deze resultaten geven namelijk het huidige kennisniveau van de leerlingen weer op dit leerdoel. De leerlingen die het leerdoel nog niet hebben behaald (0 of 1 diamanten) hebben waarschijnlijk behoefte aan een klassikale uitleg. De leerlingen met een lage beheersing kunnen daarnaast nog behoefte hebben aan verlengde instructie. De leerlingen die het leerdoel al hebben behaald (2 of 3 diamanten) hebben waarschijnlijk geen verdere instructie op dit leerdoel nodig.

Kennisdoelen

Binnen Gynzy zijn er naast de “oefendoelen” in de Wereld van woordenschat een aantal “kennisdoelen”. Omdat de instructie al wordt gegeven in deze kennisdoelen, hoef je in principe zelf geen instructie meer te geven (zie Onderwijskundige Verantwoording). De kennisdoelen zijn herkenbaar aan een **i**-tje bij de naam van het leerdoel.

Instructie voorbereiden

Voor het werken met de methode geldt dat je voor de instructie kijkt naar de leerdoelen die in de les naar voren komen. Met behulp van deze lesdoelen is het mogelijk gezamenlijk de leerdoelen van de les te bekijken en bespreken. Hierbij kan tevens gebruik worden gemaakt van het onderscheid tussen hoofddoelen en herhalingsdoelen. Zo kan er focus gelegd worden op de hoofddoelen door deze uitgebreider te bespreken en kan worden teruggeblikt op wat er eerder behandeld is aan de hand van de herhalingsdoelen. In het leerdoelenoverzicht kan je de informatie over de referentieniveaus (zie ook *Referentieniveaus*) gebruiken om te bepalen welke leerdoelen voor welke leerlingen belangrijk zijn, bijvoorbeeld de 1F-doelen voor de zwakste leerlingen.

Bij het werken in de Werelden of bundels heb je als leerkracht zelf ingepland aan welke leerdoelen de leerlingen gaan werken (zie ook *Plannen*). Op basis van die planning, die je eventueel wat aanpast aan de hand van de resultaten op de Eilanden of leerdoelen, verzorg je je instructie. Wanneer leerlingen hun eigen leerroute plannen, geef je instructie op basis van de behoefte van je leerlingen.

Zodra je hebt bepaald op welk leerdoel de leerlingen instructie nodig hebben, kun je de informatie over het doel en de voorbeeldopgaven bekijken. Hiermee krijg je een beeld van wat de leerlingen bij dit doel in de verwerking gaan oefenen, zodat je gericht je instructie op dit leerdoel kunt voorbereiden.

Instructieles op het digibord

Gynzy biedt instructielessen per leerdoel die je kan gebruiken voor je eigen lessen. Deze instructielessen zijn erg uitgebreid en zijn nog volledig naar eigen wens aan te passen. De instructielessen zijn volgens een gelijke structuur opgebouwd, gebaseerd op het EDI-model. Daarnaast is in elke instructieles het leerdoel opgeschreven in kindvriendelijke taal, zodat je met de kinderen kunt bespreken wat ze aan het eind van de les zouden moeten kunnen.

Lesopbouw

De les bestaat uit vier opeenvolgende onderdelen: introductie, instructie, inoefening en afsluiting. Met de navigatieknoppen bovenaan is het eenvoudig om van het ene naar het andere onderdeel te gaan.

De **introductie** is gericht op het activeren van de voorkennis en gaat in op vaardigheden die de leerling al zou moeten hebben. Indien je op meerdere soortgelijke leerdoelen instructie gaat geven, kun je ervoor kiezen om dit onderdeel bij slechts één leerdoel klassikaal door te nemen.

In de **instructie** krijgen leerlingen begrippen en vaardigheden uitgelegd. Het is hierbij belangrijk om in dit onderdeel zoveel mogelijk de definities en denkstappen hardop te verwoorden, voor te doen en te laten zien. Dit is het belangrijkste onderdeel in de instructieles. Bij weinig tijd is het belangrijk in ieder geval dit onderdeel helemaal te behandelen.

Tijdens de **inoefening** worden opgaven uit de verwerking op het bord getoond die klassikaal kunnen worden geoefend. Bij het maken van deze oefeningen laat je leerlingen hardop verwoorden hoe ze tot het antwoord gekomen zijn. Het niveau van deze opgaven loopt op van laag naar hoog in de eerste drie opgaven, hierna volgt nog een set van 7 opgaven die wederom in niveau oplopen van laag naar hoog. Met het hoogste niveau kun je de leerlingen uitdagen en voorbereiden op de opgaven van het moeilijkste niveau in de verwerking.

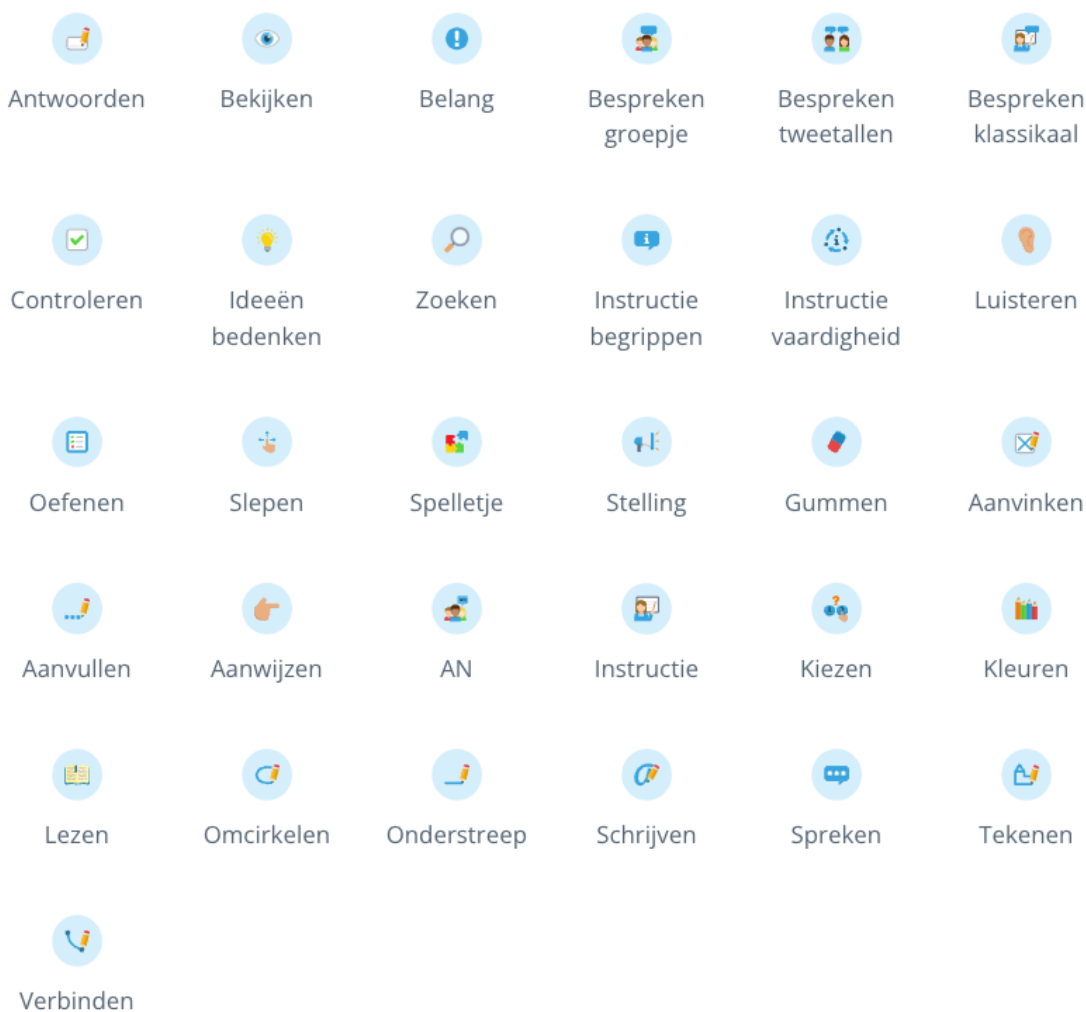
Het laatste onderdeel in de instructieles is de **afsluiting**. Hierin wordt het leerdoel in voor kinderen begrijpelijke taal nog eens herhaald, zodat je kunt controleren of de leerlingen de instructie goed hebben begrepen en met de verwerking kunnen beginnen. Mocht bij dit onderdeel blijken dat leerlingen nog verlengde instructie nodig hebben, dan kun je met deze leerlingen het onderdeel instructie nog een keer doornemen en gebruik maken van de aandachtspunten.

Interactie

In veel lessen is bovendien het belang van het leerdoel opgenomen aan de hand van een realistisch voorbeeld of met een beschreven situatie waarvoor je de vaardigheid of kennis nodig hebt. Door dit te bespreken, kun je het voor leerlingen inzichtelijk maken waarom zij dit leerdoel gaan leren. Daarnaast worden de meeste lessen afgesloten met een relevante activiteit.

In de gehele les zijn er meerdere momenten ingepland waarop je met de leerlingen kunt controleren of zij de uitleg hebben begrepen. Zo kun je voorkomen dat je aan het eind van de instructie of pas bij de verwerking erachter komt dat leerlingen niet meegekomen zijn. Deze momenten zijn meestal bevestigingen die gericht zijn op de stappen die leerlingen moeten doorlopen. Indien leerlingen hierbij antwoord moeten geven, kun je besluiten om de leerlingen gebruik te laten maken van een kladblok, schrift of wisbordje, zodat alle leerlingen actief betrokken kunnen worden. Wanneer je leerlingen hierbij beurten wilt geven, is het belangrijk dat je iedereen mee laat doen door voldoende denktijd te bieden en je daarna willekeurig een leerling kiest om het antwoord te geven.

Op elke pagina van de bordles is met een icoontje de handeling aangegeven, zodat niet alleen jij als leerkracht, maar ook de leerlingen in één oogopslag kunnen zien wat er op deze pagina van ze wordt verwacht.

Opgaven

Ieder leerdoel in Gynzy bevat een groot aantal opgaven. Bij het werken met de methode is het aantal opgaven afgestemd op de hoeveelheid opgaven van de methodelessen. Dit aantal verschilt per les, maar staat wel vast. Bij het werken in de Werelden, werken leerlingen aan leerdoelen middels sessies van 12 opgaven in leerdoelen en 20 opgaven in Eilanden. Bij het werken in bundels kun je als leerkracht zelf instellen of er 3, 6 of 12 opgaven per leerdoel aan bod komen. Het is raadzaam om van te voren samen met leerlingen af te spreken hoeveel sessies van een leerdoel gedaan moeten worden en/of naar welke beheersing gestreefd moet worden. Stimuleer leerlingen om een gestarte sessie volledig af te maken en niet af te haken als het te moeilijk wordt.

Zelfstandig werken

De leerlingen starten de verwerking met een leerdoelenoverzicht. Bij het werken met de Werelden ziet de leerling alleen het geselecteerde doel staan. Bij het werken met de methode of bundels, ziet de leerling een overzicht van alle doelen die aan bod gaan komen in de les. In dit overzicht kunnen leerlingen kiezen om de hele les of bundel te starten, opgaven van een specifiek leerdoel of Eiland te maken of direct aan de slag te gaan met Eilandsuggesties. Gebruik als leerkracht de pagina **Actueel** of het tabblad *Resultaten* in de methodeles of bundel tijdens de les om te zien waar leerlingen op uitvallen (zie ook *Actueel*) en welke opgaven fout worden gemaakt. Hier kun je na de verlengde instructie direct op inspelen door te helpen waar nodig.

Moeilijke opgaven

Wanneer een leerling een opgave niet begrijpt, kan hij een hint raadplegen, hulp vragen aan een medeleerling of aan de leerkracht. Belangrijk is dat het antwoord niet wordt voorgezegd, omdat dit invloed heeft op de adaptiviteit (zie ook *Fouten maken*). Wanneer je als leerkracht toch extra instructie wil bieden bij fout gemaakte opgaven, kun je dit het beste doen bij de derde poging die leerlingen aan het einde van de sessie krijgen.

Tip: Ga via **Actueel** naar *Leerlingomgeving* om te zien hoe het er voor de leerlingen uit ziet. *Let op:* na het klikken op een naam ben je echt ingelogd als een leerling, gemaakte opgaven in die leerlingomgeving tellen mee voor de leerling.

Differentiëren

Om aan de behoeften van alle leerlingen tegemoet te komen, is het van belang om tijdens je les goed te differentiëren. Bovendien biedt het werken met de digitale verwerking van Gynzy een aantal extra differentiatiemogelijkheden die op verschillende momenten in de les ingezet kunnen worden.

Differentiëren op niveau in de les

Methodelessen en bundels kunnen behalve in zijn geheel, ook per leerdoel gemaakt worden. Als leerkracht kun je voorafgaand aan een les de leerdoelen bekijken en aan de hand van beheersing en/of referentieniveaus bepalen welke leerlingen welke leerdoelen maken. Leerlingen met een lage beheersing op alle doelen, kun je bijvoorbeeld eerst de 1F-doelen laten maken. Plusleerlingen kun je een aantal leerdoelen over laten slaan, bijvoorbeeld herhalingsdoelen of doelen die al vaak aan bod zijn gekomen (zie ook *Plusleerlingen*). Op deze manier kun je de leerdoelen nog beter laten aansluiten bij het niveau van de leerlingen.

Daarnaast bevat elk leerdoel meerdere opgaven van uiteenlopende niveaus. Indien leerlingen met de methode werken met de adaptiviteit aan, in de bundels of in de Werelden, wordt het niveau van de opgaven automatisch afgestemd op hetgeen een leerling doet. Dit komt er in de basis op neer dat leerlingen een eenvoudigere opgave krijgen als zij een opgave fout beantwoorden en een moeilijkere opgave als zij een opgave goed hebben gemaakt. Als er wordt gekozen voor de niet-adaptieve variant van het werken met de methode, wordt er binnen een les niet automatisch gedifferentieerd op niveau. Leerlingen krijgen allemaal dezelfde opgave van hetzelfde niveau.

Differentiëren in het “meer oefenen” gedeelte

Bij het werken in de methode of bundels hebben leerlingen toegang tot het “meer oefenen”-gedeelte. Hier kunnen zij naartoe aan het begin van de les (methode) of aan het eind van het gemaakte werk (methode of bundel). In het gedeelte “meer oefenen” kunnen leerlingen verder oefenen aan leerdoelen die gerelateerd zijn aan de leerdoelen van de methode, vergelijkbaar met de Eilandsessies in de Werelden. Hierin wordt altijd gedifferentieerd op basis van niveau. Als leerkracht hoeft je het niveau voor leerlingen niet in te stellen; het systeem berekent voor elke leerling na elke opgave opnieuw het niveau en stemt daar de volgende opgaven op af.

Differentiëren op aanbod

Bij het werken met de methode wordt er rekening gehouden met het aanbodtype van een opgave uit de methodeles (visueel ondersteund, abstract of verhaal, zie Onderwijskundige Verantwoording). Er wordt daardoor niet gedifferentieerd op aanbod. Het niveauverschil in de adaptiviteit zit dan in de vraagstelling of het interactietype van een opgave. In de Werelden en bundels wordt er wél gedifferentieerd op aanbod: het aanbodtype wordt afgestemd op basis van de behoefte van de leerling. De adaptiviteit is hierdoor breder zodat er meer differentiatie plaatsvindt. Wanneer je werkt met de methode en voor leerlingen meer wil differentiëren op aanbod, zou je voor hen een bundel klaar kunnen zetten met daarin alle relevante leerdoelen.

Differentiëren op hoeveelheid of tempo

Bij het werken in de Werelden kun je differentiëren op basis van hoeveelheid door met leerlingen een ander aantal sessies af te spreken die gemaakt moeten worden. In de bundels kun je eventueel de grootte van de bundel aanpassen door minder leerdoelen toe te voegen of minder opgaven per leerdoel te selecteren. Daarnaast is het zowel bij de bundels als methodeles mogelijk om tussentijds te stoppen en het werk op een later moment af te maken.

In een les die aansluit bij de methode is het aantal opgaven afgestemd op het aantal leerdoelen en opgaven in de les van de methode. Wanneer een leerling de hele les maakt, geldt dat de hoofddoelen (zie Onderwijskundige Verantwoording) als eerste aan bod komen, zodat wanneer een leerling de les niet helemaal af krijgt, hij de belangrijkste leerdoelen van de les wel heeft geoefend. Je kunt er ook voor kiezen om leerlingen één of meerdere leerdoelen van de les te laten maken. Voorafgaand aan een les kun je voor bepaalde leerlingen vaststellen welke leerdoelen zij minimaal moeten maken. Op deze manier kun jij als leerkracht bepalen, voor bijvoorbeeld langzamere leerlingen, welke leerdoelen gemaakt gaan worden.

Differentiëren op inhoud

Je kunt differentiëren op basis van inhoud door leerlingen met verschillende lessen of leerdoelen aan de slag te zetten. Zo kun je ervoor kiezen een leerling of een groepje leerlingen met een andere les, andere leerdoelen binnen een les of een ander leerdoel binnen de Werelden te laten oefenen. Daarnaast kun je ook een bundel klaarzetten met daarin een set aan leerdoelen specifiek voor een individuele leerling of een groep leerlingen (zie ook *Bundels*). Laat leerlingen die nog iets meer moeite hebben met bepaalde vakken bijvoorbeeld extra herhalen met doelen van het vorige blok of laat sterke leerlingen aan de slag gaan met uitdagende 1X/3F-doelen (zie ook *Plusleerlingen*).

Plusleerlingen

Sterkere leerlingen kunnen sneller een hogere beheersing halen, bijvoorbeeld drie diamanten. Door opgaven goed te maken krijgt een leerling snel opgaven van een hoger niveau. Indien een leerling deze ook goed maakt, heeft hij een leerdoel sneller gehaald dan een leerling die fouten maakt en meer oefening nodig heeft.

Versnellen

Plusleerlingen kunnen in Gynzy versnellen. Als leerkracht kun je een leerling altijd koppelen aan een methode uit hogere leerjaren of stel een bundel samen met relevante leerdoelen uit een hoger leerjaar. In de Werelden kunnen leerlingen versnellen zonder dat je als leerkracht daar iets voor hoeft in te stellen. Bij elk leerdoel is aangegeven welke andere leerdoelen een leerling minimaal moet beheersen om aan een volgend leerdoel te beginnen, de voorwaardelijkheden. Als een leerling eraan toe is, gaat een volgend leerdoel automatisch open. Zo kan een plusleerling zijn eigen leerroute volgen en werken aan leerdoelen uit hogere leerjaren als hij heeft laten zien dat hij daaraan toe is. Dit kan verschillen per Wereld, Eiland of leerdoel. Het kan dus zijn dat een leerling bij het onderdeel *Optellen & Aftrekken* al leerdoelen aan het oefenen is uit hogere leerjaren terwijl dezelfde leerling voor het onderdeel *Klokkijken* nog op het niveau zit van zijn eigen leerjaar.

Verdiepen

Binnen elk leerdoel zijn de moeilijkste opgaven van een hoger abstractieniveau. Indien leerlingen boven de twee diamanten verder gaan oefenen om drie diamanten of meer te halen, zullen zij de meest uitdagende opgaven tegenkomen (zie ook *Resultaten* en *Leerklimaat*). Zo kun je met specifieke leerlingen dus afspreken dat zij standaard verder werken tot een hogere beheersing dan andere leerlingen in de klas die tot twee diamanten werken.

Verbreiden

Aanvullend op de reguliere leerlijn zijn er in Gynzy ook extra uitdagende leerdoelen in de Werelden toegevoegd die niet elke leerling hoeft te halen (zie ook *Referentieniveaus*). Deze leerdoelen bieden uitdagende oefeningen waarbij leerlingen veelal meerdere vaardigheden moeten combineren. Daarnaast biedt Gynzy ook puzzels en tools waarmee leerlingen op een andere, veelal speelse manier, met de leerstof aan de slag kunnen.

Remediëring

Leerlingen kunnen op verschillende manieren remediëring krijgen binnen Gynzy. Indien de leerlingen met de methode werken of in de bundels, krijgen ze na de les automatisch de suggestie om te gaan werken in leerdoelen die aansluiten bij de les (zie ook *Differentiëren in het “meer oefenen” gedeelte*). Hierbij krijgt de leerling alleen leerdoelen aangeboden die passend zijn bij zijn beheersingsniveau. Tijdens het werken met de methode kan de leerling ook zonder een les volledig af te ronden naar deze suggesties gaan.

Per leerdoel kan de leerling zien wat zijn beheersing is aan de hand van de beheersingsbalkjes. Afhankelijk van de klassenafspraken weten leerlingen welke leerdoelen ze nog moeten oefenen (zie ook *Leerdoelen behalen*). Hierdoor is het mogelijk om leerlingen te leren om op basis van hun eigen scores te kiezen in welke leerdoelen zij zichzelf willen verbeteren.

Remediëren na een methodetoets

Het is ook mogelijk om leerlingen remediërend aan leerdoelen te laten werken na het afnemen van een methodetoets. De remediëring gebeurt dan in de Werelden of via een bundel. Binnen Gynzy kun je als leerkracht bij elke toets de leerdoelen inzien. Onder elk leerdoel is aangegeven in welke Wereld en Eiland dit doel te vinden is. Indien je als leerkracht de toetsdoelen op het bord zet met de bijbehorende letter, zijn deze ook voor de leerling in de Werelden terug te vinden. Je kunt er ook voor kiezen om de toetsdoelen te verdelen over meerdere remediërende lessen. Wil je leerlingen niet zelf laten navigeren door de Werelden? Zet dan een bundel klaar met de toetsdoelen die voor specifieke leerlingen van belang zijn.

Remediëren in de Werelden

Als leerlingen werken in de Werelden hoeft de remediëring niet apart ingepland te worden. Indien leerlingen op basis van hun beheersing keuzes kunnen maken om leerdoelen te verbeteren, kunnen zij altijd extra oefenen met leerdoelen waar zij nog moeite mee hebben. Omdat er meerdere leerroutes ontstaan, kan het als leerkracht wel handig zijn om leerlingen hierin bij te sturen als dat nodig is. Wanneer een leerling moeilijk verder komt op een leerdoel, kan het helpen de leerling te laten oefenen met de leerdoelen die hier voorwaardelijk voor zijn.

Remediëren met bundels

Om leerlingen gericht aan een setje leerdoelen te laten werken, kun je voor een individuele leerling of een groepje leerlingen een Bundel klaarzetten. Hier kun jij dan als leerkracht zelf kiezen welke leerdoelen de leerlingen nog meer moeten oefenen (zie ook *Bundels*). Zet bijvoorbeeld een bundel klaar met toetsdoelen van het vorige blok die nog niet beheerst zijn of met doelen die terug gaan komen in de volgende niet-methodegebonden toets.

Actueel

Als leerkracht zie je bij **Actueel** de resultaten van leerlingen op lessen en sessies van de afgelopen 7 dagen. De resultaten komen meteen binnen als de leerlingen eraan werken. Je ziet hier dezelfde grijze, groene, oranje en rode streepjes, vinkjes, kruisjes en golfjes als bij de resultaten van de lessen. Je kunt ook op de symbolen klikken om te zien wat de leerling heeft geantwoord. Soms zie je hier twee screenshots, dan heeft de leerling de vraag twee keer verkeerd gemaakt. Dit kun je gebruiken tijdens de les, maar ook na de les om in te zien hoe de leerlingen de les hebben gemaakt en welke leerlingen nog extra instructie nodig hebben de volgende keer.

Resultaten bij de methode en bundels

Leerling

Na afloop van de les zien leerlingen per leerdoel hoeveel vragen ze goed en fout hebben gemaakt. Daarnaast krijgen de leerlingen aan het eind van de les of sessie, afhankelijk van hun resultaten, sterren of een kroon. De beheersing van het leerdoel wordt tevens direct aangepast, waardoor leerlingen ook aan de hand van het beheersingsbalkje met de diamanten hun huidige beheersing kunnen zien.

Leerkracht

Bij het werken in de methode of bundels kun je resultaten zien op lesniveau door de methode of bundel te openen. Door op het tabblad **Resultaten** te klikken, zie je tijdens de les de resultaten van de leerlingen binnenkomen. Dit maakt het mogelijk om op het moment dat de leerlingen werken, meteen extra uitleg te geven als je ziet dat er veel oranje golfjes of rode kruisjes verschijnen. Per opgave en per leerdoel zie je een symbool dat aangeeft hoe de leerling de vraag heeft gemaakt (zie *Onderwijskundige Verantwoording*).

Je kunt daarnaast ook snel een overzicht krijgen van de beheersing van alle leerdoelen die de afgelopen periode aan bod zijn gekomen, zoals bij een toets. Bij het werken via de methode, open je hiervoor de leskaart van de bloktoets. Bij het werken via de bundels of Werelden, maak je hiervoor een nieuwe bundel aan met alle relevante leerdoelen. In het leerdoelenoverzicht klik je vervolgens op 'Beheersing tonen'. Zo zie je de beheersing per leerdoel zonder dat je hiervoor de toets hoeft af te nemen. Wil je een momentopname van de vaardigheid van de leerlingen op deze belangrijkste leerdoelen in de speciale toetsflow (zie *Onderwijskundige Verantwoording*), dan kun je ervoor kiezen om de toets toch af te nemen. In de **Resultaten** zie je dan hoe goed de leerlingen op dit moment scoren op de leerdoelen van de toets.

Daarnaast is het ook mogelijk om te zien of de resultaten van leerlingen voldoen aan het niveau dat van hen verwacht mag worden. Dit kan via het **Groepsinzicht** onder **Inzicht** (de grafiek in de menubalk). Hier zie je in één overzicht de beheersing van jouw hele groep én de individuele leerlingen in jouw groep. Door de instellingen aan te passen, wordt ook een vergelijking met het verwachte beheersingsniveau mogelijk. Hierdoor zie je eenvoudig of jouw leerlingen op schema lopen richting de einddoelen van dit leerjaar.

Resultaten bij de Werelden

Leerling

De leerling kan in de Werelden zelf per leerdoel zien wat zijn beheersing is aan de hand van het beheersingsbalkje en de diamanten. Hierdoor is het mogelijk om leerlingen te leren om op basis van hun eigen scores te kiezen in welk leerdoel zij zichzelf willen verbeteren (zie ook *Plannen*). Daarnaast kan een leerling op een leerdoel in de Werelden klikken die nog gesloten is, om te zien welke voorwaardelijke leerdoelen hij eerst moet oefenen.

Leerkracht

Bij het werken in de Werelden wil je waarschijnlijk vaak de resultaten inzien op doelniveau. Deze resultaten worden getoond in de Werelden en bij **Inzicht**. In de Werelden zie je per Eiland hoeveel van jouw leerlingen de leerdoelen behaald hebben. Een leerdoel is behaald vanaf twee diamanten. Wanneer je op een leerdoel klikt, krijg je meer informatie over de beheersing van jouw groep. Je ziet welke leerlingen het leerdoel wel of niet behaald hebben. Ook zie je de beheersing van iedere leerling bij dat leerdoel. Deze informatie kun je bijvoorbeeld gebruiken bij het geven van instructie. Zo kun je nauwkeuriger de beheersingsniveaus van je leerlingen analyseren (zie *Onderwijskundige Verantwoording*). Wanneer een leerling een leerdoel behaald heeft, ligt aan de afspraken die je daarover hebt gemaakt (zie ook *Leerdoelen behalen*).

Bij **Inzicht** kun je de filters zo instellen dat je precies de resultaten krijgt die je wilt zien. De vaardigheid van elke leerling wordt continu bijgehouden. Elke opgave die de leerling beantwoordt, heeft invloed op zijn beheersing. In het tabblad **Groepsinzicht** zie je in één overzicht de beheersing van jouw hele groep én de individuele leerlingen in jouw groep. Door de instellingen aan te passen, wordt ook een vergelijking met het verwachte beheersingsniveau mogelijk. Hierdoor zie je eenvoudig of jouw leerlingen op schema lopen.

Resultaten op leerlingniveau

Als je bij **Actueel** of op een les- of doelkaart klikt op de naam van de leerling, kom je op de leerlingkaart. In de leerlingkaart krijg je voor een individuele leerling per vakgebied een overzicht over de resultaten. De resultaten zijn gerangschikt per domein. Je kunt doorklikken om resultaten op Eilandniveau te bekijken.

Het is van belang alle gegevens in overweging te nemen bij het bepalen van de uiteindelijke beoordeling en voor het rapport dat je als leerkracht aan de leerling en ouders geeft. Lees in het **Helpcentrum** meer over het vormgeven van een rapport door het gebruik van gegevens uit Gynzy.

